

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek och är fritt att använda. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library and is free to use. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

FISKERIVERKET INFORMATION 3:1998

Fiskeriverkets Årsredovisning 1997

FISKERIVERKET

Ansvarig utgivare: Generaldirektör Per Wramner
Huvudredaktör: Informationsassistent Monica Bergman
Ansvarig redaktion: Chef U-avdelningen, Ingemar Olsson
 Chef Havsfiskelaboratoriet, Jan Thulin
 Chef Kustlaboratoriet, Erik Neuman
 Chef Sötvattenslaboratoriet, Stellan F Hamrin
 Informationschef, Lars Swahn

FISKERIVERKET producerar, sedan september 1997, två nya serier;
Fiskeriverket Information (ISSN 1402-8719)
Fiskeriverket Rapport (ISSN 1104-5906)
Dessa ersätter tidigare serier;
Kustrapport (ISSN 1102-5670)
Information från Havsfiskelaboratoriet Lysekil (ISSN 1100-4517)
Information från Sötvattenslaboratoriet Drottningholm (ISSN 0346-7007)
Rapport/Reports från Fiskeriverket (ISSN 1104-5906)

För ytterligare beställning kontakta:
Fiskeriverket, Box 423, 401 26 Göteborg
Telefon: 031-743 03 00, Fax: 031-743 04 44

Tryckt på Storafine miljövänligt papper i 700 ex
Mars 1998
Göteborgs Länstryckeri AB

FISKERIVERKET INFORMATION 3:1998

Fiskeriverkets
Årsredovisning 1997

Innehåll

Resultatredovisning

1. Inledning	6
2. Fiskeriverkets mål	6
2.1 Övergripande mål och verksamhetsmål	6
2.2 Åtterrapporering	6
3. Fiskeriverkets verksamhetsgrenar	7
3.1 Definitioner	7
3.2 Resursförbrukning	8
4. Redovisning av Fiskeriverkets verksamhetsgrenar	15
4.1 Fiskerinäring	15
4.1.1 Inledning	15
4.1.2 Yrkesfiske	15
4.1.3 Vattenbruk	18
4.1.4 Beredning	19
4.1.5 Marknad	19
4.2 Fritidsfiske	22
4.3 Fiskeresurser	23
4.3.1 Inledning	23
4.3.2 Resursöversikt	23
4.3.3 Utveckling av kustfisket	26
4.3.4 Reglering av vissa bestånd	27
4.3.5 Fiskerikontroll	31
4.3.6 Fiskevård i övrigt	35
4.4 Internationellt utvecklingsarbete (SWEDMAR)	39
5. Åtterrapporeringar	39
5.1 Fiskeriverkets samlade deltagande i EU-arbetet	39
5.2 Fiskeriverkets analys- och utvärderingsarbete	40

Ekonomisk redovisning

1. Kommentarer till årsbokslutet	41
2. Resultaträkning	43
3. Balansräkning	44
4. Anslagsredovisning	45
5. Finansieringsanalys	46
6. Noter till årsbokslutet	47
7. Redovisning av avgiftsfinansierad verksamhet per resultat område	59
8. Resultaträkning Swedmar	60
9. Resultaträkning Svensk Fisk	61
10. Balansräkning Svensk Fisk	62
11. Nyckeltal	63
12. Påskrifter	64

Resultatredovisning 1997

1. Inledning

Den 1 januari 1995 blev Sverige medlem i den Europeiska Unionen och därmed kom EU:s gemensamma fiskeripolitik att gälla även i Sverige. Den omställning detta medfört har till stor del kommit att präglade den gångna verksamhetsperioden.

Inför budgetåret 1997 har Fiskeriverkets förvaltningsanslag minskat med ytterligare 6 milj kr förutom en nedjustering på 3,6 milj kr till följd av ett nytt sätt att beräkna hyresnivån. Fiskeriverket kan endast notera att verket åter har ställts inför en kraftig besparing, samtidigt som kraven på verksamheten ökat, främst på kontrollens område, men även genom att verket fått en mer uttalad roll på miljöområdet som sektorsansvarig myndighet. I regleringsbrevet ges Fiskeriverket i uppdrag att redovisa vilka åtgärder som vidtagits eller planeras för att möta dessa besparingskrav.

I november 1996 tillsatte regeringen en utredning av den statliga fiskeriadминистраtionen (Översyn av fiskeriadміністраtionen m.m.). Utredningen har i uppgift att dels göra en översyn av fiskeriadміністраtionen, särskilt Fiskeriverket, mot bakgrund av de förändringar som medlemskapet i EU inneburit för verksamheten, dels föreslå åtgärder för att effektivisera FoU-verksamheten på fiskets område. Utredningen avlämnade i januari 1998 sitt slutbetänkande.

2. Fiskeriverkets mål

2.1 Övergripande mål och verksamhetsmål

Enligt regleringsbrevet för budgetåret 1997 är Fiskeriverkets övergripande mål följande:

”Målet är en ansvarsfull hushållning med fiskeresurserna så att de ger en god långsiktig avkastning samtidigt som den biologiska mångfalden bevaras, konkurrenskraftiga företag inom fiskerinäringen utvecklas och tillgång på fisk av god kvalitet till fördel för konsumentintresset främjas.”

Dessutom anges i regleringsbrevet följande verksamhetsmål:

Verksamhetsmål inom området **fiskerinäring**:

- Fiskeriverket skall prioritera arbetet med att utforma och driva svenska ståndpunkter inom EU.
- Fiskeriverket skall utveckla arbetet vad gäller analys- och konsekvensutredningar inom den gemensamma fiskeripolitikens olika områden (interna respektive externa resurser, struktur, marknad), bl.a. så att konsument- och producentperspektiven förtydligas.
- Fiskeriverket skall tillsammans med Kustbevakningen förbättra kontrollen på fiskets område, särskilt landningskontrollen.
- Fiskeriverket skall bidra till att arbetet med EG:s strukturstöd enligt strukturplanen för mål 5a (fiske) och programmet för gemenskapsinitiativet Pesca bedrivs så att besluts- och utbetalningsprocedurerna i sin helhet ytterligare effektiviseras.

Verksamhetsmål inom området **fiskeresurser**:

- Åtgärder som förhindrar överskridande av beslutade fångstkvoter skall särskilt prioriteras.
- Fiskeriverket skall verka för biologisk mångfald på fiskets område och särskilt prioritera att forskningsprogrammet om reproduktionsstörningar hos Östersjöfisk genomförs.

Verksamhetsmål inom området **fritidsfiske**:

- Fiskeriverkets insatser för fritidsfiskets utvecklingsmöjligheter skall ske med beaktande av tillgängliga medel och den gemensamma fiskeripolitikens krav.

2.2 Åtterrapportering

De krav på åtterrapporteringar, som finns i regleringsbrevet för 1997, redovisas på följande sätt i denna årsredovisning:

- * Verksamhetens resultat skall redovisas enligt en indelning i Fiskeresurser, Fiskerinäring och Fritidsfiske. Fiskeriverket redovisade redan i föregående årsredovisning sin verksamhet fördelad enligt detta krav, vilket bl.a. innebär att resultaten jämförs med före-

- gående år. Verket har inte funnit det meningsfullt att göra en jämförelse som sträcker sig längre tillbaks, främst p.g.a. att EU-medlemskapet i många avseenden gör jämförelser med tidigare år svårtolkade. Redovisningen av verksamhetens resultat görs i kapitel 4.
- * Redovisningen av verksamheten skall omfatta årsarbetskrafter, kostnader och intäkter samt finansiering fördelat på anslagsmedel respektive externa medel. Denna redovisning görs i avsnitt 3.2 och innefattar även en jämförelse med föregående år.
 - * Fiskeriverket skall redovisa vilka insatser som vidtagits för att förbättra kontrollen på fiskets område. Kostnader och finansiering av kontrollen skall framgå av redovisningen. Denna redovisning görs i avsnitt 4.3.5.2.
 - * Fiskeriverket skall redovisa och bedöma sina insatser för att nå verksamhetsmålen vad gäller arbetet med EG:s strukturstöd på fiskets område. En sådan redovisning lämnas i avsnitt 4.1.
 - * Fiskeriverket skall redovisa sitt deltagande i EU-arbetet. En motsvarande redovisning gjordes i fjolårets årsredovisning varför en jämförelse kan ske mellan åren. Resultatet redovisas i avsnitt 5.1.
 - * Fiskeriverket skall ge en kortfattade bedömning av arbetet med analys- och konsekvensutredningar inom den gemensamma fiskeripolitiken. En sådan redovisning lämnas i avsnitt 5.2 samt i bilaga.
 - * Fiskeriverket skall för anslag C3 Från EG-budgeten finansierade strukturstöd till fisket m.m. redovisa vissa uppgifter. Denna redovisning sker dels kvartalsvis i enlighet med rapporteringskraven i regleringsbrevet, dels i årsredovisningen (not 19).
 - * Fiskeriverket skall särredovisa Svensk Fisks verksamhet med resultat- och balansräkning samt resultatredovisning. Resultat- och balansräkning redovisas separat i del B. Resultatredovisningen sker i avsnitt 4.1.4.3.
 - * Fiskeriverket skall redovisa antalet ansökningar om bidrag till förrättningskostnader för bildande av fiskevårdsområden som in-

kommit före den 1 september 1990 samt hur många som beviljats bidrag. Denna uppgift redovisas under avsnittet 4.2.

- * Fiskeriverket skall redovisa och bedöma sina insatser för att nå verksamhetsmålen avseende fångstkvoter, forskningsprogrammet om reproduktionsstörningar hos Östersjöfisk samt fritidsfisket. Detta sker i avsnitten om fiskerikontroll (4.3.5), laxen i Östersjön (4.3.4.4) samt fritidsfiske (4.2).
- * Fiskeriverket skall ge en kortfattad problemorienterad bedömning av Sveriges havsområden, sjöar och vattendrag samt därmed belysa läget vad gäller fisketillsyn och fiskevård. Detta sker i avsnitt 4.3.2.

3. Fiskeriverkets verksamhetsgrenar

3.1 Definitioner

I regleringsbrevet för 1997 anges att Fiskeriverkets skall redovisa sin verksamhet i enlighet med följande indelning:

- Fiskerinäring
- Fritidsfiske
- Fiskeresurser

Fiskeriverket använde samma indelning för redovisningen av föregående verksamhetsår och behåller således denna i år.

Fiskerinäring: Verksamhet som ryms inom EU:s gemensamma fiskeripolitik och syftar till att reglera, stödja och utveckla fisket som näring. Verksamheten är således nära knuten till de delar av det övergripande målet som avser konkurrenskraftiga företag (Yrkesfiske, Vattenbruk, Beredning) och god tillgång på fisk av god kvalitet (Marknad).

Yrkesfiske: Fiske som bedrivs med yrkesmässiga redskap i såväl havs- som insjövattnen med syfte att försälja fångsterna. Hit hör även de delar av strukturplanen som omfattar utrustning av hamnar och PESCA.

Vattenbruk: Odling av fisk och skaldjur i kontrollerade miljöer för direkt konsumtion eller för utsättning i naturliga miljöer.

Beredning: Hantering av fisk och fiskprodukter från yrkesfiskets försäljning till detaljle-

det. Beredning innefattar således förutom beredningsindustrin även förstahandsmottagare och grossister, dvs. de led i handelskedjan som inte förädlar produkterna.

Marknad: Bestämmelser om gemensamma marknadsnormer, ett gemensamt prissystem för överskottshantering, producentorganisationer samt regler för handeln med tredje land. Till området räknas också konsumtionsfrämjande åtgärder.

Fritidsfiske: Fiske som bedrivs på fritiden i syfte att ej försälja fångsterna. Verksamhetsgrenen omfattar såväl husbehovsfiske (med mängdfångande redskap) som sportfiske (med handredskap) och fisketurism. Dessa verksamheter - det icke-yrkesmässiga fisket enligt EU:s terminologi - regleras inte närmare i den gemensamma fiskeripolitiken.

Fiskeresurser: Fiskevård med syfte att ge en god långsiktig avkastning av fiskeresurserna (resursreglering) samt bevara vattenmiljö och den biologiska mångfalden (övrig fiskevård). Insatserna avser alla fiskbestånd som direkt nyttjas för yrkes- och fritidsfisket.

Resursreglering: Den reglering av fisket som erfordras för att uppnå en ansvarsfullushållning med fisktillgångarna och ett rikt varierat fiskbestånd. Verksamheten omfattar allt som är relaterat till beståndsovervakning (bl.a. beståndsuppskattning) liksom det arbete som leder fram till beslut om kvoter.

Övrig fiskevård: Åtgärder för att bevara och utveckla fiskbestånden. Där ingår olika skyddsregleringar som fredningstider och minimimått, bevakning av fiskets intressen i vattenmål, miljöskyddsärenden samt biotopvårdsåtgärder.

3.2 Resursförbrukning

Fiskeriverket skall enligt regleringsbrevet per verksamhetsgren redovisa årsarbetskrafter, kostnader och intäkter samt finansiering fördelat på anslagsmedel respektive externa medel. Dessa redovisningar görs i detta avsnitt.

Redovisningen omfattar dels en fördelning av de totala verksamhetskostnaderna, dels en fördelning av antalet årsarbetskrafter på verk-

samhetsgrenarna. Inom varje verksamhetsgren är kostnaden också uppdelad på organisatorisk avdelning eller enhet. Vidare redovisas hur kostnaderna har finansierats för var och en av verksamhetsgrenarna. Verket har funnit det särskilt angeläget att särredovisa användningen av anslagsmedel C1 och C2, anslag C4, fiskeavgiftsmedel (10:5, 10:6 och villkorsmedel), prisregleringsmedel och EU-medel.

Finansiering	1996 (tkr)	1997 (tkr)
C1 (+C2 år 1996)	67 336	63 599
C4 (1997); C7 (1996)	257	400
Fiskeavgiftsmedel	13 809	9 588
Prisregleringsmedel	6 837	17 427
EU-medel	11 153	27 662
Villkorsmedel	0	1 600
Övrigt	79 487	65 411
Totalt	178 879	185 687

Fiskeriverkets omslutning har ökat med 6,8 milj kr mellan 1996 och 1997. Det bör noteras att av verkets sammanlagda verksamhetskostnad på 185,7 milj kr finansieras 63,6 milj kr med anslagsmedel, vilket motsvarar ca 34 %. Kraftigaste ökningen i finansiering är prisregleringsmedel som ökat från 6,8 milj kr till 17,4 milj kr. För ökningen står i allt väsentligt den ökade verksamheten inom ramen för Svensk Fisk. Även EU-medels andel har ökat kraftigt, vilket kan förklaras dels med ökad finansiering av laboratoriernas verksamheten med sådana medel, dels att EU-medel utgått till Svensk Fisk.

Posten övrigt har minskat kraftigt från 1996. Den består främst av forskningsbidrag och avgiftsintäkter. Under posten övrigt ingår bl a utredningskontoren och uppdrag i vattenmål (ca 13 milj kr), Swedmars uppdragsverksamhet (ca 18 milj kr) och odlingsverksamheten vid fiskeriförsöksstationerna (ca 13 milj kr). Posten omfattar även forskningsmedel till laboratorierna.

Av verksamhetens totala omslutning utgör en mindre del interna transfereringar. Fiskeri-

verket avser att till nästa årsredovisning rensa bort dessa poster ur denna del av redovisningen.

Verksamhetskostnadernas organisatoriska fördelning (belopp i tkr):

Avdelning/Enhet	1996 (tkr)	1997 (tkr)
Fiv Göteborg	54 854	72 565
Swedmar	22 770	18 314
Laboratorier	54 538	58 113
Fiskeriförsöksstationer	20 758	13 673
Fartyg	10 601	8 782
Utredningskontor	15 358	14 240
Totalt	178 879	185 687

Begreppsförklaring:

Fiv Göteborg = Fiskeriverket centralt förutom Swedmar

Laboratorierna = Havsfiskelaboratoriet, Sötvattenslaboratoriet och Kustlaboratoriet

Fiskeriförsöksstationer = stationerna i Älvkarleby och Kälarne

Fartyg = Argos och Ancylus

Utredningskontor = utredningskontoren i Luleå, Härnösand och Jönköping

Som noterats ovan har verksamhetens omslutning ökat med 6,8 milj kr. Sett till verksamhetens fördelningen mellan olika delar av organisationen är verksamheten vid Fiskeriverket centralt störst med 39%. Detta innebär en ökning med 17,7 milj kr eller 9 procentenheter från föregående år. Laboratoriernas andel är liksom 1996 ca 30%. Minskningarna har skett framför allt vid fiskeriförsöksstationerna och inom Swedmar.

Verksamhetskostnadens fördelning på verksamhetsgrenar:

Verksamhetsgren	1996 (tkr)	1997 (tkr)	1996 (%)	1997 (%)	Årsarbetskrafter
Fiskerinäring	21 277	33 500	12	18	25
Fritidsfiske	1 520	1 174	0	1	2
Fiskeresurser - reglering	133 312	132 465	74	71	203
Internationellt utveckl.arbete	22 770	18 548	13	10	4
Totalt	178 879	185 687	100	100	234

Det kan noteras – i enlighet med definitionerna i föregående avsnitt - att begreppet fiskerinäring omfattar de insatser som riktas direkt mot fisket som näring. Resursregleringen är till helt övervägande del insatser som syftar till ett långsiktigt nyttjande av främst de kommersiellt intressanta bestånden. Likaså har en rad av de åtgärder som redovisas under rubriken fiskevård en grundläggande betydelse för näringen.

En jämförelse mellan 1996 och 1997 ger vid handen att verksamhet inom ramen för området Fiskerinäring ökat från 12 till 18 procentenheter av omslutningen. Som framgår av följande tabeller är den huvudsakliga orsaken att Svensk Fisk i det närmaste tredubblat omfattningen av sin verksamhet. En minskning har skett med tre procentenheter för Fiskeresurser resp Internationellt utvecklingsarbete.

I det följande redovisas i tabellform verksamhetskostnaderna och finansieringen för det fyra verksamhetsgrenarna.

Tabell 1: Fiskerinäring

Verksamheten redovisas fördelad på yrkesfiske, marknad och Svensk Fisk. Av den totala omslutningen på 33,5 milj kr svarar yrkesfisket för 31% och marknadsfrågor för 18%. I marknadsfrågor ingår beredning och vattenbruk. Insatserna på dessa områden är liksom i föl av mindre omfattning. Verksamhet som rör yrkesfisket har ökat från 7,5 milj kr till 10,6 milj kr. Svensk Fisks verksamhet har ökat kraftig – från 6,0 milj kr till 16,7 milj kr. Verksamheten inom fiskerinäringen bedrivs till övervägande del i Göteborg (95 %). Förutom verksamheten vid Svensk Fisk innefattas arbetet med strukturstödet och EU-arbetet. Den verksamhet som utförs av Svensk Fisk finansieras av prisregleringsmedel. I övrigt finansieras verksamheten så gott som uteslutande med anslagsmedel.

Tabell 2: Fritidsfiske

Denna verksamhet omfattar endast en knapp procent av verkets kostnadsomslutning. Verksamheten bedrivs i allt väsentligt vid kontoret i Göteborg och finansieras med anslagsmedel.

Tabell 3: Fiskeresurser

Verksamheten inom området fiskeresurser är helt dominerande för Fiskeriverket och svarar liksom i föl för över 70% av omsättningen.

Resursregleringen omfattar regleringen av de kommersiellt intressanta bestånden. En väsentlig del i denna verksamhet har under året utgjorts av deltagande i EU-arbetet. Ytterligare verksamheter av väsentlig betydelse som inkluderas här är de beståndsuppskattningar som görs vid Havsfiskelaboratoriet med hjälp av u/f Argos samt fiskerikontrollen som utförs huvudsakligen vid kontoret i Göteborg.

En väsentlig del av fiskevården är de uppgifter som utförs vid Sötvattenslaboratoriet och Kustlaboratoriet. Även odlingsverksamheten vid fiskeriförsöksstationerna svarar för en stor del av verksamheten inom fiskevården.

Verksamheten fiskeresurser finansieras till stor del av anslagsmedel (ca 36%). Posten övrigt svarar för ca 34%. Denna post utgörs huvudsakligen av forskningsbidrag som verkets laboratorier erhåller samt avgiftsintäkter som utredningskontoren erhåller.

Tabell 4: Internationellt utvecklingsarbete

Verksamheten är avgiftsfinansierad och bedrivs i Göteborg av Swedmar, verkets internationella konsultgrupp. Verksamheten har minskat kraftigt i omfattning, från 22,8 milj kr till 18,5 milj kr. Posten övriga under rubriken finansiering består främst av medel från Sida.

Tabell 1
RESURSFÖRBRUKNING
 (verksamhetens kostnader i tkr)
 Fiskerinäring

Indelning	1995/96	1996	1997
Verksamhetskostnader			
Yrkesfiske	10 500	7 536	10 607
Fiv Göteborg	8 384	5 842	8 981
Laboratorier	1 885	1 508	1 453
Utredningskontor	231	186	173
Marknad (inkl. beredning och vattenbruk)	10 644	7 762	6 165
Fiv Göteborg	9 727	7 032	6 135
Utredningskontoren	0	0	30
Fiskeriförsöksstationerna	917	730	0
Svensk Fisk	8 064	5 979	16 728
Fiv Göteborg	8 064	5 979	16 728
Summa Fiskerinäring	29 208	21 277	33 500
Finansiering			
ramanslag, C1	18 817	13 185	13 629
prisregleringsmedel	8 605	6 489	16 750
EU-medel	333	329	1 234
övriga	1 453	1 274	1 856
villkorsmedel			31
Summa finansiering	29 208	21 277	33 500
Andel av totala verksamhetskostnaderna	11,53%	11,89%	18,04%
Antal årsarbetskrafter	-	25	25

Utbetalt strukturstöd

Sakanslag			
C2	35 701	23 328	27 702
C3	50 742	50 742	77 565

Tabell 2
RESURSFÖRBRUKNING
 (verksamhetens kostnader i tkr)
Fritidsfiske

Indelning	1995/96	1996	1997
Verksamhetskostnader			
Fritidsfiske	1 828	1 520	1 174
Fiv Göteborg	1 815	1 507	1 143
Laboratorier	0	0	31
Utredningskontor	13	13	0
Summa Fritidsfiske	1 828	1 520	1 174
Fiskevård			
ramanslag, C1	1 462	1 174	944
ramanslag ,C4	0	0	35
fiskeavgiftsmedel	128	111	154
EU-medel	0	0	14
övriga	238	235	27
Summa finansiering	1 828	1 520	1 174
Andel av totala verksamhetskostnaderna	0,72%	0,85%	0,63%
Antal årsarbetskrafter	-	2	2

Tabell 3
RESURSFÖRBRUKNING
 (verksamhetens kostnader i tkr)
Fiskeresurser

Indelning	1995/96	1996	1997
Verksamhetskostnader			
Resursreglering	67 241	46 596	45 494
Fiv Göteborg	24 391	17 157	19 424
Laboratorier	26 511	17 846	16 861
Fartyg	14 947	10 601	8 782
Utredningskontor	1 392	992	427
Fiskevård	119 002	86 716	86 971
Fiv Göteborg	20 515	16 607	20 104
Laboratorier	50 880	35 184	39 584
Fiskeriförsöksstationer	25 504	20 758	13 673
Utredningskontor	22 103	14 167	13 610
Summa Fiskeresurser	186 243	133 312	132 465
Finansiering			
ramanslag, C1	75 911	52 933	48 945
ramanslag, C4	253	253	366
fiskeavgiftsmedel	21 272	13 698	9 434
prisregleringsmedel	1 192	348	677
EU-medel	12 696	10 824	26 414
övriga	74 919	55 256	45 060
villkorsmedel			1 569
Summa finansiering	186 243	133 312	132 465
Andel av totala verksamhetskostnaderna	73,53%	74,53%	71,34%
Antal årsarbetskrafter	-	202	203

Tabell 4
RESURSFÖRBRUKNING
 (verksamhetens kostnader i tkr)
 Internationellt utvecklingsarbete

Indelning	1995/96	1996	1997
Verksamhetskostnader			
Internationellt utvecklingsarbete	36 011	22 770	18 548
Fiv Göteborg	0	0	50
Laboratorier	0	0	184
Swedmar	36 011	22 770	18 314
Summa Internationellt utvecklingsarbete	36 011	22 770	18 548
Finansiering			
ramanslag, C1	98	44	80
övriga	35 913	22 726	18 468
Summa finansiering	36 011	22 770	18 548
Andel av totala verksamhetskostnaderna	14,22%	12,73%	9,99%
Antal årsarbetskrafter	-	7	4

4. Redovisning av Fiskeriverkets verksamhetsgrenar

4.1 Fiskerinäring

4.1.1 Inledning

Ett övergripande mål för Fiskeriverkets arbete med frågor som rör fiskerinäringen är enligt verkets instruktion att medverka till att förutsättningar skapas för en livskraftig fiskerinäring, till vilken också vattenbruket hör, samt underlätta näringens anpassning till och utveckling på en fri marknad.

Till de viktigaste åtgärderna för att nå denna målsättning är genomförandet av strukturplanerna på fiskets område.

Strukturprogrammet enligt Mål 5a Fiske har i stort fortlöpt enligt planen under 1997. Fiskerinäringen har därmed kunnat erhålla det ekonomiska stöd som strukturprogrammet anger. Efterfrågan på medel har inom de flesta av programmets områden varit hög, framför allt inom områdena beredning och saluförande samt förnyelse av fiskeflottan. Inom området vattenbruk har efterfrågan knappt svarat mot tillgången på medel.

Bland de insatser som Fiskeriverket gjort för att nå målen vad gäller arbetet med EG:s strukturstöd på fiskets område kan nämnas

- utarbetande av nya föreskrifter om statligt stöd till fiskerinäringen
- utbildningsinsatser, bl.a. för berörd personal på länsstyrelserna
- införandet av rutiner för avstämning av utbetalda belopp
- införandet av rutiner för åiterrapportering av strukturstöd

Fiskeriverket bedömer att sammantaget har nämnda insatser medfört en effektivisering av handläggning och utbetalning av strukturstödsärenden samt att informationen till sökande förbättras. Handläggningstiden har förkortats jämfört med föregående år.

Gemenskapsinitiativet Pesca, som syftar till att med hjälp av strukturstöd skapa komplette-

rande sysselsättning för yrkesfiskare, arbetslösa yrkesfiskare samt andra yrkeskategorier vars försörjning drabbats av nedgången i fisket, har under 1997 inte utvecklats i enlighet med planen. Endast ett mindre antal ansökningar har uppfyllt villkoren för att erhålla Pesca-stöd. Möjligheterna att bättre utnyttja Pesca-medlen har under året diskuterats och övervakningskommittén godkände i november 1997 möjligheterna att vidga ramarna för vad som kan anses stödberättigat inom Pesca. Fiskeriverket har till jordbruksdepartementet påtalat behovet av centrala statliga medel för att klara problemet med nationell medfinansiering inom Pesca-programmet.

Ytterligare styrinstrument för fiskerinäringens utveckling är yrkesfiskelicenser och fartygstillstånd. Dessa utnyttjas för att uppnå balans mellan fiskekapacitet och tillgängliga resurser. Fartygstillstånden har också en avgörande roll i arbetet med att uppnå målet för fiskeflottans långsiktiga utveckling.

Under året har återtagen av fisk från marknaden varit av betydligt mindre omfattning än under de två föregående åren och de belopp som utbetalats av producentorganisationerna har följaktligen varit väsentligt mindre än tidigare. Medelpriset för de viktigaste fiskslagen (sill och torsk) har ökat. EU:s avtal med den norska fiskodlingsindustrin om ett minimipris på odlad lax som exporteras till Gemenskapen har stabiliserat priserna för den svenskodlade regnbågen.

Mellan 1996 och 1997 ökade de totala fångsterna med ca 5% samtidigt som landningsvärdet steg med lika mycket.

4.1.2 Yrkesfiske

4.1.2.1 Anpassning av fiskeflottan

Operativt mål

Balans mellan det svenska fiskeflottans samlade produktionskapacitet och fiskeresursernas storlek samt skapande av förutsättningar för en kontinuerlig förnyelse av flottan.

Prestation

Handläggning av ansökningar om fartygstillstånd och personliga yrkesfiskelicenser. Antal registrerade fartygstillstånds- och licensärenden under året uppgick till 1.080 (580) respektive 635 (400). (Uppgifterna inom parentes avser kalenderåret 1996).

Stöd till skrotning alternativt försäljning av fiskefartyg till tredje land eller till annat ändamål än fiske. Totalt har 48 (97) ansökningar inkommit. Därav har 43 (28) beviljats till ett belopp av ca 15 (27) milj kr. Åtgärden har omfattat totalt 1.796 (2.138) BT. Sju fiskeföretag som beviljats stöd till skrotning har beslutat att inte skrota sitt fartyg. Dessa motsvarar 2,5 milj kr och 305 BT.

Utfall och resultat

Ett mått på att fiskeflottan är i balans med bestånden är att det inte förekommer oplanerade fiskestopp. Under 1997 uppgick antalet sådana stopp till fem, 1996 till åtta och 1995 till elva.

Fiskeriverkets bedömning av utfall och resultat

Under 1995 införde Fiskeriverket ett antal fiskestopp som gjorde att delar av den svenska fiskeflottan tidvis tvingades ligga stilla. För 1996 och 1997 förbättrades situationen betydligt. De stopp som infördes var färre och innebar endast ett begränsat stillaliggande.

Ett antal av ansökningarna om fartygstillstånd har gällt inköp av fartyg som inte ingått i den svenska fiskeflottan tidigare, utan har avsett fartyg från utlandet alternativt nybyggnad av fartyg. Kapaciteten, angiven i bruttovikt och maskinstyrka, vad gäller dessa ansökningar uppgår till 2.929 BT respektive 7.328 kW. Införelse av ytterligare tonnage i fiskeflottan skulle innebära stor risk för att den samlade produktionskapaciteten skulle komma att överstiga fiskeresursernas storlek, bl.a. med följd att aktuella fångstkvoter inte skulle medge ett fiske under hela året. Kapacitetsökningen skulle dessutom innebära att de av EU fastställda långsiktiga utvecklingsprogrammen för åren 1997-2001 med stor sannolikhet inte skulle kunna genomföras. För att förhindra en icke önskvärd utökning av kapaciteten i den svens-

ka fiskeflottan har Fiskeriverket avslagit ansökningar om fartygstillstånd. I de flesta fall har verket dock beviljat tillstånd till införelse av tonnage till flottan men samtidigt föreskrivit som villkor för tillståndet att sökanden för ut motsvarande tonnage ur flottan.

Anledningen till det stora antalet ansökningar om fartygstillstånd och licenser jämfört med föregående år är att många tidigare beviljade tillstånd och licenser upphör att gälla i början av år 1998 och därmed behöver förnyas.

Med de skrotningar och de naturliga förändringar av fiskeflottan, som skett under 1997, räknar Fiskeriverket med att inför redovisningen av utfallet av programmet för reduktion av fiskeflottan per den 31 december 1998 ha uppnått det för denna tidpunkt gällande delmålet.

4.1.2.2 Förnyelse och modernisering av fiskeflottan

Operativt mål 1

Nybyggnad av ca 15 fartyg med en genomsnittlig storlek på 75 BT under perioden 1995-1999 med hjälp av strukturtöd. Detta ger ett totalt tonnage på 1.125 BT

Operativt mål 2

Modernisering av ca 250 fartyg under perioden 1995 - 1999 med hjälp av strukturstöd. Kvalitetshöjande åtgärder, arbetsmiljöförbättrande åtgärder och selektiva redskap beräknas svara för 60 % av de genomförda projekten.

Prestation 1

Stöd har lämnats till nybyggnation av fartyg. Av totalt 27 (38) ansökningar beviljades 9 (31). Av dessa var 2 (8) skepp och 7 (23) båtar. Totalt beviljades 9.740 (28.055) tkr.

Prestation 2

Stöd har lämnats till modernisering av fartyg. Av totalt 219 (277) ansökningar beviljades 71 (154). Under 1997 inkom 113 ansökningar. De resterande 106 härrörde från tidigare år. Totalt beviljades 9.408 (26.478) tkr.

Utfall och resultat

Under 1997 nyregisterades fem fiskefartyg på 1.505 BT och fem fiskebåtar på sammanlagt 68

BT. Den genomsnittliga fartygsstorleken uppgick till 174 BT.

Antalet fartyg som erhållit moderniseringsstöd uppgick till 69 (219). Av totalt beviljat belopp till modernisering svarade säkerhetsåtgärder för ca 55 %, arbetsmiljöförbättrande åtgärder för ca 35 % och kvalitetshöjande åtgärder för ca 10 %.

Fiskeriverkets bedömning av utfall och resultat

Strukturstödet under 1995-96 speglar ett uppdamt investeringsbehov som funnits inom fisket efter nedgången i början av 1990-talet. Under hösten 1996 märktes den första markanta förändringen med ökat intresse för nybyggnation av större ringnotsfartyg samt vitfisktrålare. Detta intresse har fortsatt under 1997 och har även kommit att inkludera mindre kustfiskebåtar i storleken 15 - 20 meter. Ansökningarna har vida överskridit tillgängliga medel.

Fiskeriverket har skärpt kraven för att nybyggnadskontrakt skall godkännas. Detta har gjorts i syfte att undvika att båtarna blir större eller dyrare än vad som avsetts. Verket har även i samarbete med Sjöfartsverket utarbetat regler som skärper kraven på stabilitet och sjövärdighet utöver Sjöfartsverkets minimikrav.

När det gäller stöd till modernisering har merparten av de beviljade medeln gått till RSW-tankar, shelterdäck och utrustning för det pelagiska fisket. Tidigare har Göteborgs och Bohus län dominerat ansökningarna, men under 1997 har även en stor del gått till Halland. Intresset från sydkusten har även ökat.

Det högre priset på sill och skarpsill i kombination med de satsningar, som görs på ostkusten för mottagning, gör att intresset för det pelagiska fisket ökat och har medfört en viss rörlighet i flottan. Många av stål-fiskebåtarna byggda på 1960-talet har bytts ut mot modernare häcktrålare, i flertalet fall färdigutrustade med RSW-tankar, vilka dock har behövts byggas om för att passa svenska förhållanden. För att inte för stora delar av stödet skall gå till ombyggnader har ett tak satts till högst 1,6 miljoner kr per fartyg under en treårsperiod för alla former av stöd till modernisering.

Fiskeriverket försöker bl.a. genom information och stöd till mottagningsanläggningar, hamnar m.m. få till stånd en ökad geografisk spridning av investeringarna.

4.1.2.3 Utrustning av hamnar

Operativt mål

Modernisering och rationalisering av hamnar och mottagningsanläggningar med hjälp av strukturstöd så att fisket effektiviseras. Av särskild betydelse är att få obrutna kylkedjor från det fisken fångas till att den konsumeras.

Prestation

Stöd till utrustning av hamnar. Stödmedlen har fördelats till länsstyrelserna som fattar de enskilda besluten. Av totalt 26 ansökningar om ett sammanlagt investeringsbehov av 33.532 tkr har beslut fattats i 22 fall och stöd beviljats till ett värde av 3.849 tkr.

Utfall och resultat

Det beviljade stödet har i huvudsak använts inom tre olika områden, nämligen Kvalitetshöjande åtgärder som installation av ismaskiner, utbyggnad av kyl och fryslager, Säkerhetsutrustning i hamnar såsom installation av belysning på kajer och mottagningsplatser samt Modernisering av serviceanläggningar för fiskefartyg såsom slipar och torrdockor.

Åtgärderna har inneburit att en mer rationell mottagning av fisk kunnat organiseras. Detta har i sin tur inneburit effektivitetsvinster samtidigt som arbetsmiljön och fiskens kvalitet förbättrats.

Fiskeriverkets bedömning av utfall och resultat

De investeringar som gjorts i utrustning av hamnar ligger i linje med intentionerna om att höja kvaliteten på fisken och underlätta arbetsmiljön för den personal som arbetar i hamnarna. Dessutom har möjligheten för att få fullgod service för fiskarna i de berörda hamnarna utökats.

4.1.2.4 Pesca

Inledning

Pesca-programmet syftar till att med hjälp av strukturstöd skapa kompletterande sysselsätt-

ning för yrkesfiskare, arbetslösa yrkesfiskare samt andra yrkeskategorier vars försörjning drabbats negativt av nedgången i fisket.

Operativt mål 1

Genomförande av ett 50-tal projekt under perioden 1995-1999 vilka skall leda till att ca 70 arbetstillfällen bibehålls inom fiskerinäringen.

Operativt mål 2

Främjande av utbildning och erfarenhetsutbyte så att fiskarkåren skall kunna ta till vara på näringens utvecklingsmöjligheter. Efter programperiodens slut skall 15% av Pesca-områdets fiskarkår ha genomgått en utbildning och varje kommun ingå i ett nätverk inom fiskerinäringen.

Prestation 1

Stöd har lämnats till 8 (5) projekt till ett belopp av 2.675 tkr. Projekten avser bl.a. yrkesfiskare som kompletterar sitt fiske med vidareförädling eller turistanknuten verksamhet samt utveckling av nya produkter för konsumtionsändamål.

Prestation 2

Stöd har lämnats till 3 (1) utbildningsprojekt. Två av projekten avser förberedande studier inför utbildningsåtgärder medan det tredje avser en utbildning i vilken ett 80-tal fiskare beräknas delta.

Utfall och resultat

Sysselsättnings effekterna är i dagsläget mycket svåra att mäta och kompletterande rapporteringar från projekten kommer att krävas. Andelen utnyttjade medel är låg. Per den 31 december 1997 hade endast ca 10% av tillgängliga EU-medel beviljats i stöd.

Fiskeriverkets bedömning av utfall och resultat

Med anledning av det ringa utnyttjandet av Pesca-medlen har Fiskeriverket under hösten 1997 diskuterat vilka åtgärder som krävs för att programmet skall framskrida mer tillfredsställande. Under återstående programperiod kommer Fiskeriverket aktivt verka för ett ökat samarbete mellan olika intressenter och aktörer för att om möjligt generera mer omfattande regio-

nala projekt. Samtidigt kommer också gränsdragningen mellan Pesca och andra målprogram att omprövas.

4.1.3 Vattenbruk

Operativt mål

Modernisering och rationalisering av ett 60-tal odlingsanläggningar, nyetablering av ett 20-tal odlingsanläggningar och ca fem slaktstationer samt ca fem försök med nya arter under perioden 1995-1999 med hjälp av strukturstöd. Åtgärderna skall ske under miljömässigt acceptabla former.

Prestationer

Stödmedel har på basis av inkomna relevanta ansökningar fördelats till länsstyrelserna som beslutar om stöd. I mål 6-området avgjordes 14 och i övriga Sverige 27 stödärenden. Av dessa bifölls 14 respektive 26. Stöden har under året tagits i anspråk i fyra respektive åtta fall. Fiskeriverket är utbetalande myndighet samt överklagningsinstans. Två beslut har överklagats varav ett har avgjorts till sökandens fördel. Fiskeriverket har också svarat för övergripande regler för och information om stödet.

Fiskeriverket har beviljat medel för att genomföra en marknadsundersökning kring möjligheterna att öka exporten av odlad regnbåge till sydeuropa.

Utfall och resultat

Stöden har i 4 (3) fall avsett nyetableringar, i 27 (26) fall nybyggnation/utökning av befintlig odlingskapacitet och i 10 (20) fall modernisering utan kapacitetsökning.

För att följa upp utfallet i termer av t.ex. nya arbetstillfällen, ökad produktionsvolym och antalet EU-anpassade anläggningar har Fiskeriverket och länsstyrelserna skickat ut slutrapportmallar, men alltför få rapporter har hittills inkommit för att det skall gå att säga något om åtgärdernas effekter för näringen i stort.

Åtta investeringar har syftat till att bl.a. förbättra möjligheterna för slakt året runt, vilket är viktigt för att öka lönsamheten.

Fiskeriverkets bedömning av utfall och resultat

Stöd har beviljats i ett 30-tal fall till moderniserings- och rationaliseringsinvesteringar, vilket ligger väl i fas med målsättningen (60 anläggningar 1995-1999) efter halva programtiden. Det finns en viss fördröjning i programmet eftersom investeringar de facto kommit igång först fr.o.m. 1996.

Trots de problem som föreligger inom näringen, finns en viss investeringsvilja. Mestadels rör det sig emellertid om små investeringar. Detta beror huvudsakligen på den begränsade lönsamheten (främst p.g.a. priskonkurrens från Norge och andra länder med lägre produktionskostnader) och det stora risktagande (främst p.g.a. risk för fisksjukdomar och stormskador) som är förknippade med fiskodling.

4.1.4 Beredning

Operativt mål

Ökning av produktionsvolymen med 20% och antalet sysselsatta med 10% inom beredningsindustrin under perioden 1995-1999 med hjälp av strukturstöd.

Prestationer

Stödmedel har fördelats till länsstyrelserna som fattar de enskilda besluten. Fördelningen har i huvudsak baserats på inkomna relevanta ansökningar. Under året har 47 ärenden handlagts. Stöd har beviljats för 45 av dessa. Av beviljade ansökningar avser tre investeringar inom mål 6-området. De flesta investeringar har genomförts av etablerade företag och endast ett fåtal projekt avser nyetablering. Vid bedömning av ansökningarna har projekt som innebär en anpassning till EG:s hygienbestämmelser prioriterats. Investeringarna har i flertalet fall direkt avsett eller indirekt bidragit till en utökning av företagets produktionskapacitet.

Under 1997 fördelar sig stödbesluten enligt följande:

- Nyetablering - 4 (4) ärenden
- Utbyggnad/utökning av kapaciteten - 20 (28) ärenden

- Modernisering utan kapacitetsökning - 18 (27) ärenden

- Modernisering av försäljningsanläggning - 5 (1) ärenden

Utfall och resultat

Utfallet för 1997 visar på en större spridning mellan länen än 1996. Under 1996 svarade Göteborgs och Bohus län för närmare 70% av det stöd som beviljades. Motsvarande andel för 1997 uppgick till drygt 40%. Större investeringar har bl.a. genomförts längs ostkusten för att förbättra anläggningar för mottagning av fisk och därigenom öka möjligheten för fiskarna på syd- och ostkusten att få bättre utbyte av sill- och skarpsillfångsterna.

Hittills har stöd beviljats till 105 projekt. Totalt har strukturstöd till beredningsändamål beviljats med drygt 70 milj kr. Av antalet beviljade projekt är 49 genomförda.

Fiskeriverkets bedömning av utfall och resultat

Inom området beredning har efterfrågan på EU-medel varit tre à fyra gånger större än de medel som funnits tillgängliga, vilket bl.a. föranlett att ytterligare medel, ca 12 milj kr, omfördelats till detta ändamål. För 1997 noterades en större geografisk spridning avseende inkomna och beviljade ansökningar. Särskilt kan nämnas investeringar i inlandet och längs ostkusten. Efterfrågan på strukturstöd till beredningsindustrin förväntas vara fortsatt hög under programmets återstående period, 1998-1999.

4.1.5 Marknad

4.1.5.1 Marknadsreglering

Operativt mål 1

Ekonomiskt stöd enligt EG:s regler i syfte att stabilisera marknaden, garantera en jämn tillgång på kvalitetsprodukter, tillförsäkra konsumenterna produkter till rimliga priser och stödja fiskarnas utkomst.

Operativt mål 2

Kvalitetskontroll för att garantera en kvalite på fisken i enlighet med EG:s marknadsförordning.

Prestation 1

För återtagande av fisk från marknaden har Fiskeriverket under verksamhetsåret till producent- organisationerna lämnat bidrag på totalt ca 5 milj kr.

Prestation 2

Under verksamhetsåret har 2.154 inspektioner av handelsstandarder genomförts. Dessutom har 92 kontroller av importerad fisk utförts vid gränsen mot Norge.

Utfall och resultat

Ett mått på marknadsstabiliteten är genomsnittspris/kg fisk, försåld till mänsklig konsumtion. Under perioden har det månatliga genomsnittspriset i första handelsled för torsk respektive sill uppgått till 9:94 (7:78) kr/kg respektive 2:42 (2:38) kr/kg. Den högsta månadsnoteringen för torsk är 12:82 (12:25) kr/kg och den lägsta 7:50 (7:05) kr/kg. De högsta priserna har nåtts under sommarmånaderna då det landats förhållandevis små kvantiteter. Den högsta och lägsta noteringen för sill är 3:34 (2:69) kr/kg respektive 2:23 (2:18) kr/kg.

Under perioden har totalt ca 2.000 (6.500) ton fisk återtagits från marknaden och huvudsakligen försålts som djurföda eller till framställning av fiskmjöl.

Fiskeriverkets bedömning av utfall och resultat

Genom att lämna bidrag för återtagande av fisk från marknaden har det varit möjligt att upprätthålla ett lägstapris för de viktigaste fiskslagen. Detta har medfört en stabilitet som varit särskilt viktig under de perioder då det landats stora kvantiteter torsk.

Fiskeriverket bedömer att de stickprovskontroller som gjorts har lett till en anpassning till EG:s bestämmelser om sortering och färskhetsklasser.

4.1.5.2 Marknadsföring och avsättningsfrämjande åtgärder

Operativt mål

Strukturstöd till ca 30 projekt under perioden 1995 - 1999. Projekten skall syfta till att kartlägga och höja konsumtionen av såväl färsk fisk som beredda produkter, starta en kvalitetssäkringsprocess inom näringen samt stimulera till en ökad avsättning av fisk och fiskprodukter både inom Sverige och Gemenskapen men även till tredje land.

Prestation

Fiskeriverket har informerat potentiella sökanden om möjligheter till stöd för marknadsföringsåtgärder. Ett policydokument för att underlätta handläggandet av denna typ av ansökningar har utarbetats i samråd med berörda intressenter. Fiskeriverket har därefter tagit ställning till inkomna ansökningar.

Utfall och resultat

Antalet ansökningar har uppgått till 21 (21) varav 15 (20) av projekten beviljats stöd. Vanligaste skälet för avslag är att sökanden inte kunnat uppfylla EU-kraven på total avidentifiering avseende varumärke och region.

Av de beviljade projekten har 6 (7) avsett rådgivning/stöd till grossister och detaljister 3 (1) marknadsundersökningar, 3 (10) säljkampanjer, 3 (2) deltagande i mässor samt ett projekt kvalitetssäkring. Fyra av projekten har genomförts i andra EU-länder. Större delen av 1996 års stödmedel är nyttjade och utbetalda och av 1997 års medel är närmare 60 % utbetalda.

Svensk Fisk har stått för 10 (17) av ansökningarna. Stöd har bl.a. utgått till en kartläggning av svenskarnas konsumtion av fiskprodukter. Denna har gjorts i två etapper. Undersökningen visar bl.a. att konsumtionen av fisk- och skaldjursprodukter ökat med ca 10 % sedan 1996.

Då det i regleringsbrevet krävs att Fiskeriverket särskilt skall redovisa Svensk Fisks verksamhet görs detta i nästa avsnitt (4.1.4.3).

Fiskeriverkets bedömning av utfall och resultat

Målsättningen har varit att bevilja stöd till ett 30-tal projekt, vilket redan uppfyllts. Eftersom de flesta kvarvarande projekten visat sig mindre kostsamma kommer ytterligare projekt att få möjligheter till stöd. Det skulle dock kunna vara rimligt att betrakta Svensk Fisks satsningar som ett enda flerårigt projekt innehållande flera delaktiviteter.

4.1.5.3 Svensk Fisk

Inledning

Sommaren 1995 började Svensk Fisk sin verksamhet på allvar. I anslutning till att prisregleringssystemet avvecklades reserverades medel (30 milj kr) för att bedriva verksamhet i syfte att främja fiskkonsumtionen. Regeringen utsåg ett råd med verkets generaldirektör som ordförande och i övrigt med representanter för producent- och konsumentintressen samt för allmänintresset. Rådet har lagt fast ett övergripande mål som innebär att långsiktigt få svenska folket att öka konsumtionen av fisk och skaldjur från idag en gång i veckan till två gånger i veckan.

Operativt mål 1

Ökad spridning av kunskap hos allmänheten om hur fisk hanteras och tillagas, bl.a. genom att öka kunskapen om fisk och fiskprodukter i detaljhandelsledet och genom att ge ökad uppmärksamhet åt fisk och fiskprodukter i massmedia.

Operativt mål 2

Ökad användning av fisk i daghem och i skolor.

Prestation 1

Broschyrer och faktablad har spridits till allmänheten. Två av årets faktablad har distribuerats i en upplaga på 100.000 vardera. Den kokbok som Svensk Fisk producerat under året har sålts slut i en upplaga om 29.000 exemplar. En andra upplaga på 25.000 exemplar är i princip slutsåld.

Insatser som riktar sig till journalister och opinionsbildare har genomförts under året, bl.a. i form av 13 pressreaser samt löpande kontakter med dessa grupper. En pressresa och två större pressmottagningar har genomförts.

Genomslaget hos allmänheten har varit starkt vilket bl.a. resulterat i ett stort antal telefonsamtal per dag. Svensk Fisk har förekommit i redaktionellt material två gånger i TV och ca 20 gånger i radio.

För att ge branschens aktörer tillgång till mer kunskap om hantering och tillagning, så att dessa kan vidareinformera konsumenter, har flera projekt startat som ytterst syftar till att göra det lättare för konsumenten att hantera och tillaga fisk. Utbildningsprogram som riktar sig till dagligvaruhandeln, skolorna och fiskbranschen har genomförts.

Prestation 2

Projekt som syftar till att anpassa fisk- och skaldjursrätter för daghem och skolor har genomförts. Parallellt pågår projekt för att göra tillagningen av fisk bättre och enklare i storhushållen. Recept och tillagningsanvisningar har sänts ut till landets alla kommuner. Efterfrågan har överskridit tillgången på material (10.000 exemplar) varför nytryckning skall ske.

Utfall och resultat

En attitydundersökning har under året gjorts. Den visar att befolkningen i Sverige har en positiv inställning till fisk och skaldjur. Det är fortfarande fler äldre än yngre som har denna positiva inställning. Tre av fyra äter fisk en gång i veckan eller oftare. Av de som äter fisk en gång i veckan har knappt hälften angett att de inte äter mer fisk för att den är svår att tillaga. Hälften av befolkningen tycker att fisk är billig mat vilket innebär att andelen som tycker detta har ökat väsentligt från undersökningen 1995. Fisk är nyttig mat tycker nio av tio vilket är något fler än i förra undersökningen.

Fiskeriverkets bedömning av utfall och resultat

Den påvisade konsumtionsökningen kan naturligtvis bero på flera saker. Troligen har Svensk Fisks informationskampanjer (receptbroschyrer, faktablad om fisk, kokböcker etc.) och stöd till grossister och detaljister (utbildningsinsatser bland personal i fiskdiskar, restauranger och storkök om hantering etc.) haft stor effekt. Dessutom har konkurrerande livs-

medel lidit av den massmediala uppmärksamheten kring galna-ko-sjukan, salmonellans spridning i Sverige, genmanipulation osv. Konsumenternas miljö- och hälsomedvetenhet har under senare år ökat, vilket säkert haft en positiv inverkan på försäljningen av fiskprodukter. Utbudet när det gäller förädlade fisk- och skalldjursprodukter (färska och frysta färdigrätter) och förpackningstekniken har förbättrats och priserna har legat bra till i jämförelse med andra livsmedel.

4.2 Fritidsfiske

Inledning

Av regleringsbrevet framgår att Fiskeriverket skall redovisa sin verksamhet enligt en indelning i Fiskeresurser, Fiskerinäring och Fritidsfiske. Av redovisningen i avsnitt 3.2 framgår att av verkets totala resurser faller endast 1% under definitionen för fritidsfiske.

Med fritidsfiske menas ett fiske som bedrivs på fritiden och där fångsten inte är avsedd för avsalu. Fritidsfiske innefattar husbehovsfiske och sportfiske. Husbehovsfisket är ett fiske som bedrivs med olika typer av mängdfångande redskap medan sportfisket utövas med handredskap. Enligt Fiskeriverkets instruktion är det övergripande målet för verkets arbete med fritidsfisket att öka allmänhetens fiskemöjligheter. Fiskeriverket arbetar vidare för en utveckling av svensk fisketurism.

Det måste dock påpekas att en väsentlig del av Fiskeriverkets arbete med fiskevård till stor del gynnar fritidsfisket. Dessa insatser redovisas i avsnitt 4.3.6 Fiskevård i övrigt.

Operativt mål 1

Ökad upplåtelse av fiskevatten av god kvalitet, framför allt genom bildande av fiskevårdsområden.

Operativt mål 2

Förbättrad kunskap om det svenska sportfiskets och fisketurismens omfattning, inriktning och samhällsekonomiska värde.

Prestation 1

Fördelning av statsbidrag till bildandet av fiskevårdsområden för att bl.a. förbättra möjlighe-

ten att till allmänheten upplåta fiske av god kvalitet.

Prestation 2

Spridning av information om sportfiskets och fisketurismens betydelse, bl.a. rapporten från den 1996 genomförda konferensen "Fisketurism - en naturlig näring!" samt rapporten "Samhällsekonomiska förutsättningar för att utveckla sportfisketurism i Sverige (publicerad av Centrum för Transport- och Samhällsforskning).

Påbörjat arbete med en utvecklingsplan för svensk fisketurism. I arbetet deltar en arbetsgrupp med företrädare för Turistdelegationen, Sveriges Rese- och Turistråd AB, länsstyrelserna, Sveriges Fiskevattenägareförbund samt Sveriges Sportfiske- och fiskevårdsförbund.

Utfall och resultat

Sammanlagt har ca 807 tkr utbetalats i form av statsbidrag till bildandet av fiskevårdsområden fördelat på totalt 16 ansökningar. Huvudparten av ansökningarna har inkommit före den 1 september 1990 (14 st). Därmed återstår 115 ansökningar som inkommit före detta datum men som ännu inte beviljats bidrag. Det återstående medelsbehovet beräknas uppgå till ca 3,5 milj kr.

Ett första utkast till en utvecklingsplan för svensk fisketurism har tagits fram, vilket skall diskuteras vid fyra regionala seminarier under 1998.

Fiskeriverkets bedömning av utfall och resultat

Statsbidrag till att bilda fiskevårdsområden är av avgörande betydelse - i flertalet fall närmast en förutsättning - för att sådana områden skall komma till stånd. Fiskevårdsområden har stor betydelse för såväl fritidsfisket som fiskevården. Genom årets statsbidrag har ytterligare ett antal angelägna fiskevårdsområden kunnat bildas.

Fiskeriverket bedömer att ytterligare medel erfordras under de närmaste åren för att statsbidrag skall kunna utgå till områdesbildningar där ansökan om bidrag inkommit före 1 september 1990. Därutöver finns behov av ytterli-

gare fiskevårdsområden liksom ombildningar av befintliga fiskevårdsområden på många håll i landet. Fiskeriverket återkommer till detta i det förslag till fördelning av 1998 års C4-medel som verket skall lämna in till regeringen.

Rapporterna och dokumentet om förutsättningarna för att utveckla sportfisketurismen har väsentligt ökat kunskapen om det svenska fritidsfisket liksom om betydelsen av en fortsatt utveckling av fisketurismen.

4.3. Fiskeresurser

4.3.1 Inledning

Fiskeriverket ansvarar för det nationella bevarandet, vården och det långsiktiga nyttjandet av fiskeresurserna. Verket har också ett sektorsansvar för miljön.

Hörnstenarna i resurs-, fiskevårds- och miljövårdsarbetet är att inhämta kunskap om beståndens status och nyttjande, medverka i internationella förhandlingar om resursfrågor, reglera fisket, fördela de statliga medel som finns för fiskevården samt bevaka fiskets intressen i miljövårdsarbetet.

Under budgetåret har de resursfrågor som är gemensamma för EU behandlats inom kommissionens och rådets grupper. Fiskeriverket har medverkat i dessa gruppers sammanträden och svarat för underlagsmaterial till de svenska ställningstagandena. I första hand har frågor om kvoter och kvottilldelningar behandlats, men också tekniska frågor om fiskeredskap, satellitövervakning av fisket m.m.

Fiskeriverket ansvarar för att en effektiv kontroll av fisket genomförs i de vattenområden som omfattas av den gemensamma fiskeripolitiken. Kontrollen genomförs i första hand av Kustbevakningen.

För att skapa ändamålsenliga fiskebestämnelser och för att bedriva en tillfredsställande fiskevård krävs kunskaper om dels beståndssituationen, dels det fisketryck bestånden är utsatta för. Under budgetåret har därför särskild vikt lagts vid framtagandet av resursöversikter. Dessa ligger numera till grund för verkets nationellt betingade föreskrifter om fiske.

Fiskeriverket har påbörjat genomförandet av aktionsplanen för biologisk mångfald för fisket samt redovisat läget till Naturvårdsverket.

4.3.2 Resursöversikt

Inledning

Fiskeriverket har enligt regleringsbrevet i uppdrag att ge en kortfattad problemorienterad bedömning av Sveriges havsområden, sjöar och vattendrag och därmed belysa läget vad gäller fisketillsyn och fiskevård. Nedan följer den problemorienterade bedömningen medan redovisningen av fisketillsyn görs i avsnitt 4.3.5. Fiskevård i bemärkelsen resursreglering redovisas i avsnitt 4.3.4 och Fiskevård i övrigt redovisas i 4.3.6.

Operativt mål

Årliga resursöversikter för de kommersiellt viktigaste arterna i havet, vid kusterna och i de stora sjöarna samt situationen för lax i de större vattendragen.

Prestation

Fiskeriverkets laboratorier har genom bearbetning av fångstuppgifter och biologiskt material, provfisken med nät, trål och elfiske samt akustiska undersökningar uppskattat status för de bestånd som utgör resursen för det svenska yrkes- och fritidsfisket. Underlagsmaterial har också erhållits från verkets utredningskontor, Laxforskningsinstitutet, länsstyrelser m.fl. Det material som rör fisket i havet har tillsammans med andra länders material bearbetats vidare och sammanställts inom Internationella havsforskningsrådet (ICES). Resultaten finns redovisade i rapporterna Resurs -97 del 1 och 2 (Havsfiskelaboratoriet), Resurs och miljööversikt - kustfisk och fiske (Kustlaboratoriet) samt RASKA- Resursövervakning av sötvattensfisk (Sötvattenslaboratoriet).

Utfall och resultat

Här ges en kortfattad sammanfattning av ovan angivna rapporter belysande beståndssituationen för kommersiellt viktiga arter under 1997.

Havet

Nordsjön-Skagerrak-Kattegatt

Torsk: Beståndet ligger utanför biologiskt säkra gränser. Ett fiske på nuvarande nivå innebär hög risk för beståndsutarmning.

Kolja, vitling: Bestånden ligger inom biologiskt säkra gränser. För kolja finns emellertid en risk med den nuvarande höga fiskeintensiteten om rekryteringen blir dålig.

Gråsej: Beståndet ligger nära biologiskt säkra gränser.

Räka i Skagerrak/ Norska rännan: Beståndet har varit stabilt och legat på en hög nivå de senaste tio åren.

Sill (höstlekande): Beståndet befinner sig utanför biologiskt säkra gränser. För att snabbt återuppbygga lekbeståndet till önskvärd nivå krävs en markant sänkning av fångsterna. Ett bibehållande av dagens fiskeintensitet ger med hög sannolikhet en beståndskollaps.

Sill (norsk vårlekande sill i Smuttehavet): Beståndet anses nu vara inom säkra biologiska gränser. Fiskeridödligheten har ökat men är fortfarande låg. Rekryteringen är god. Med hänsyn till beståndets särdrag, enstaka mycket goda årsklasser och lång livslängd, bör beskattningen grundas enbart på beståndets långsiktiga utveckling.

Sill (vårlekande): Beståndsstatus är osäker på grund av knapp och delvis motstridig information. Fiskeridödligheten tycks vara relativt hög. ICES rekommenderar att fisket regleras efter de råd som givits för den höstlekande sillen.

Skarpsill: Beståndets status är okänd på grund av bristande information, främst från fisket för industriändamål. Därutöver finns ett riktat fiske för konservindustrin.

Makrill: Lekbeståndet kommer att vara kvar på låg nivå. Den s.k. Nordsjökomponenten som svenskt fiske beskattar kräver enligt ICES fortfarande maximalt skydd.

Östersjön

Torsk (väster om Bornholm): Beståndet ligger inom säkra biologiska gränser. Lekbeståndet

kan förväntas öka något förutsatt att fiskeansträngningen inte ökar.

Torsk (öster om Bornholm): Beståndet underskrider biologiskt säkra gränser. Även om en ökning har skett från bottenåret 1992 är nivån under ett långsiktigt medelvärde. Senare årsklasser tycks vara svaga. För fortsatt ökning av lekbeståndet krävs minskad fiskeansträngning.

Sill/strömning (Egentliga Östersjön): Beståndet ligger inom säkra biologiska gränser med ett stabilt lekbestånd. Medelstorleken på sillen/strömningen har minskat under senare år. Orsaken härtill är inte klarlagd. Det har emellertid inneburit att lekbiomassan minskat. Storleksminskningen och kvalitetsförsämringen har påverkat prissättningen.

Sill/strömning (Bottenviken/Bottenhavet): Bestånden är inom säkra biologiska gränser. Exploateringsnivån är låg.

Skarpsill: Beståndet ligger inom säkra biologiska gränser och har ökat kraftigt under senare år. Även med en ökning av fisket skulle beståndet bibehållas på en hög nivå.

Lax: De naturligt reproducerande bestånden anses understiga biologiskt säkra gränser. Dessutom påverkas bestånden av sjukdomen M74. Detta innebär att en minskad uppgång av leklax kan förväntas, främst 1998 och 1999.

Kusten

Ostkusten

Siklöja: Beståndet av siklöja i Norrbotten är ur biologisk synpunkt överexploaterat.

Sik (älvlekande): Beståndssituationen är stabil men ligger troligen på gränsen till överfiske. En liten ökning av fisket skulle kunna ske på de nordligaste älvarnas bestånd. I övrigt bör fisketrycket vara oförändrat.

Sik (havsvandrande): Rekryteringen till beståndet har varit god för de årsklasser som kommer att bli utsatta för fiske från 1997 och några år framåt. Om maskstorleken i använda redskap ökas finns förutsättningar för en bättre rekrytering och därmed ökad fångst.

Abborre: Beståndssituationen är god och beståndet tål ett avsevärt ökat fiske.

Gädda: Resursen är förhållandevis stor och endast lokalt hårt exploaterad. Flertalet bestånd tål ett ökat fiske.

Gös: Relativt starka kustbestånd finns från Stockholms till Östergötlands län. En ökning av beståndet är trolig de närmaste åren.

Ål: På grund av den svaga invandringen av glasål kan en fortsatt minskning av det fångstbara ålbeståndet förväntas. Den kontroll som sker i vissa vattendrag av uppvandringen av ålyngel visar också på ett fortsatt svagt insteg. Eftersom den uppvandrande ålen tillväxer 5-20 år i sötvatten innan den vandrar ut innebär detta att åltillgången för fisket kommer att vara fortsatt låg långt in på 2000-talet.

Skrubbskädda: Beståndet i kustzonen är sådant att fisket kan ökas avsevärt.

Piggvar: Underlaget för beståndsuppskattning är svagt. Rekryteringen synes dock vara god vilket indikerar en fortsatt positiv beståndsutveckling.

Sötvatten

Västkustvattendrag

Lax: En nedgång i täthet av laxungar har konstaterats under senare år efter en tidigare uppgång genom kalkning och byggande av fiskvägar. Överlevnaden i havet av utvandrande smolt tycks ha försämrats. Risk finns för inblandning av rymlingar från norsk odlad lax samt från danska försök med fördröjd utsättning.

Havsöring: Havsöringproduktionen tycks ligga på en relativt jämn nivå. En ökad potential finns om kalkning och byggande av fiskvägar fortsätter.

Sydskustvattendrag

Lax: Under senare åren har p.g.a. M 74 den totala mängden utvandrande smolt minskat avsevärt. Något akut hot mot stammarnas överlevnad synes dock inte föreligga. Tätheten av årssungar från fjolårets lek är dock mycket god och avsevärt bättre än tidigare år.

Havsöring: I Emån finns allvarliga reproduktionsstörningar och tätheten av öringungar är

extremt låg jämfört med tidigare år. I övriga vattendrag är förhållandet relativt stabilt även om en viss tendens till minskning kan ses i några fall.

Ostkustvattendrag

Lax: Naturlig reproduktion av någon storlek finns bara i Ljungans nedre delar. Tätheten av laxungar är där mycket låg med en sjunkande tendens. I Dalälven finns ett mycket begränsat område kvar för naturlig reproduktion som förbättrats genom biotopåtgärder under 1997.

Norrlandskustens vattendrag

Lax: Uppvandringen av lax i de nordligaste älvarna har varit god. Dödligheten hos nykläckt yngel i M74 har om bedömning görs utifrån odlad material sjunkit till omkring 30 procent. Tätheten av årssungar av lax är överlag god. Undantag finns dock i några av de södra skogsälvarna.

Havsöring: Havsöringsbestånden är i norrlandsälvarna av väsentligt mindre omfattning än laxbestånden. Tillgängliga data pekar på att bestånden i Bottenviken, särskilt i de nordligaste vattendragen, är svaga.

De stora sjöarna

Lax i Vätern: Tätheten av laxungar i Gullspångsälven är låg beroende på bl.a. effekter av vattenkraftregleringen men stabil under de senaste åren med en viss uppgång 1995-96. I Klarälven är numera produktionen av naturlekande lax inte längre försumbar. Uppvandringen av leklax har ökat väsentligt under senare år.

Öring i Vätern: Under 1996 var tätheten av öringungar i Gullspångsälven högre än under de närmast föregående åren. I Klarälven var uppgången av leköring väsentligt större än året innan.

Vätern, övrigt: Beståndssituationen är sådan att uttagen av siklöja liksom av gädda, abborre och lake kan öka. Gösbeståndet kan betecknas som ekonomiskt överfiskat i de södra och sydöstra delarna av sjön. Totalavkastningen skulle öka om minimimåttet höjdes. Ålfisket som bedrivs på utsatt fisk skulle kunna öka.

Vättern: Röding- och sikfångsterna är på nedgång och bestånden är ekonomiskt överbeskattade. Förekomsten av ungfisk synes dock god. Laxfisket som helt bygger på utsatt fisk bör inte öka. Exploateringen av övriga arter (gädda, abborre och lake) kan ökas.

Hjälmaren: Beståndssituationen är sådan att gösfisket är kraftigt ekonomiskt överfiskat. Beskattningen av gädda, lake och ål kan ökas.

Mälaren: Situationen i Mälaren liknar den i Hjälmaren. Beskattningen av gös är för hög sett ur ekonomisk synpunkt medan uttagen av gädda, abborre, lake och ål kan öka.

Storsjön: Inga arter synes vara överbeskattade i dag. Uppvandringen av leköring till Dammån ligger nära ett medeltal för den senaste 25-års perioden men med en under en lång följd av år sjunkande medelvikt.

Kräftvatten

Flodkräfta förekommer enl en enkät i minst 1.500 vatten och troligen i betydligt fler. Signalkräfta rapporterades från 1.659 naturvatten. Under 1997 inträffade två nya kräftpestutbrott i landet.

4.3.3 Utveckling av kustfisket

Inledning

Utvecklingen av ett kustnära fiske, inte minst på ost- och sydkusten, har varit en prioriterad verksamhet, bl.a. i syfte att bättre nyttja underutnyttjade arter och för att kunna försörja en lokal marknad med färsk fisk. Detta arbete har pågått en längre tid men först nu har utvecklingsarbetet gett konkreta resultat.

Operativt mål 1

Utveckling av levandefångande redskap för att möjliggöra ett selektivt, för fiskbestånden skonsamt fiske, vilket ger fångst av hög kvalitet och medger lagring av levande fisk.

Operativt mål 2

Nya metoder för att förhindra att sälar förstör redskap och fångster eller drunknar i redskap.

Operativt mål 3

Utveckling av metoder för lagring av levande fisk i syfte att höja kvaliteten och möjliggöra jämnare och tidsbestämda leveranser.

Operativt mål 4

Ökad tillgång till fiskevatten vid ostkusten för yrkesfiskare.

Prestation 1

Fiskeriverket har i Östergötlands skärgård anlagt en flyttbar försöksanläggning för redskapsförsök. Metoder prövas för att följa enskilda fiskars beteende gentemot redskap, bl.a. med hjälp av videokamera, sonar och split-beam ekolod. Fiskeriverket har vidare tillsammans med Länsstyrelsen i Kalmar län låtit fiskare pröva sex stora sikfällor av för landet ny typ.

Prestation 2

Utveckling av fiskfällor som tillverkas i material som motstår sålangrepp. Sälén måste också hindras från att simma in genom redskapets ingångsöppningar. Utveckling pågår av anordningar som hindrar säl utan att påverka fisken så att redskapets fångsteffektivitet försämras. Sälskrämmor som ger så kraftiga ljudstötter att sälén känner smärta har testats och är under vidareutveckling.

Prestation 3

Försök har visat att abborre fångad under lektid kan hållas levande i små sumpar åtminstone en månad. I längre försök i fiskodlingskassar har abborre matats med mald strömming och visat god tillväxt. Den dödlighet som inträffat har väl kompenseras av det högre pris fiskaren kunnat erhålla jämfört med under lekperioden.

Prestation 4

Spridning av information till vattenägare om de fiskeribiologiska förutsättningarna för yrkesfiske kombinerat med andra former av fiske. Tillsammans med länsstyrelserna har alla fiskevattnen större än 100 hektar i Blekinge, Kalmar, Östergötlands och Södermanlands län lagts in på datoriserade kartor (GIS) och ägarnas namn och adress registrerats. Enbart i Kalmar län rör det sig om drygt 15.000 skiften.

Utfall och resultat

1997 är det första året Fiskeriverket i större omfattning och mer konkret arbetat med utveckling av kustfisket. Några slutliga resultat kan ej förväntas ännu men lovande framsteg har gjorts:

- * Tekniska förutsättningar för effektiva försök med utveckling av redskap har skapats. Nya sikredskap indikerar att siken utmed egentliga östersjökusten kan nyttjas i betydligt högre grad än hittills.
- * Lovande metoder för att hindra sälar att gå in i fiskfällor och att skrämma dem från redskapens närhet finns nu klara för mer omfattande prövning.
- * Det tycks vara möjligt att med relativt enkla metoder levandelagra abborre under lång tid och t.o.m. få den att tillväxa. Tekniken öppnar nya möjligheter för ökad lönsamhet i kust- och insjöfiske.
- * Genom kartläggning av ägandeförhållandena av större fiskevatten utmed ostkusten har grunden lagts för kommande arbete att öka yrkesfiskarens tillgång till fiskevattnen, främst genom information till vattenägarna om de fiskeribiologiska förutsättningarna.

Fiskeriverkets bedömning av utfall och resultat

Det hittills utförda utvecklingsarbetet indikerar tydligt att förutsättningar finns för ett utökad och mer lönsamt kustfiske. Grunden har också lagts för fortsatt utvecklingsarbete, bl.a. vad gäller redskap.

4.3.4 Reglering av vissa bestånd

4.3.4.1 Inledning

För att något djupare beskriva resursutvecklingen har Fiskeriverket valt att redovisa läget för några av de för svenskt fiske viktigaste bestånden. Liksom i följande redovisas sill i Skagerrak/Kattegatt, torsk i Östersjön och lax i Östersjön. Dessutom redovisas i år fisket i det s.k. Smuttehavet, ett område med internationellt vatten väster om Norge.

4.3.4.2 Norsk värlekande sill i "Smuttehavet"

Operativt mål

Uppskattning av antal och biomassa av norsk värlekande sill per åldersgrupp samt den geografiska fördelningen i "Smuttehavet".

Prestation

Med u/f Argos och personal från Havsfiskelaboratoriet gjordes tillsammans med forskare från Nederländerna, Skottland, Tyskland och Danmark under tiden 29 april till 23 maj 1997 undersökningar med trål och hydroakustik utanför norska kusten. Projektet är EU-initierat. I samband med ekointegreringen gjordes 29 tråldrag. Ur trålfångsterna undersöktes 3.660 sillar och 1.630 blåvitlingar.

Utfall och resultat

Resultaten från undersökningarna, där även fartyg från Norge, Island, Färöarna och Ryssland ingick, visar att antalet sillar i området uppgick till 45 miljarder eller uttryckt i vikt 9 miljoner ton. Dessa tal är av samma storleksordning som 1996. De största koncentrationerna observerades mellan 64°N och 69°N och från 4°E till 4°W.

Sillfisket i Smuttehavet representerar stora värden och 13 länder bedriver fiske på beståndet. Beståndsanalysen har publicerats genom ICES som lämnat råd om uttag för 1998. Den svenska kvoten 1997 är på 19.000 ton. Det totala uttaget 1996 var 1,2 milj ton.

Fiskeriverkets bedömning av utfall och resultat

Sillfisket i Smuttehavet har först under de allra senaste åren åter kommit att nyttjas av svenska fiskare. Det utgör ett relativt begränsat men värdefullt tillskott till resursbasen för de större fiskefartygen med goda förutsättningar att bli bestående.

4.3.4.3 Sill i Skagerrak/Kattegatt

Operativt mål 1

Ett uthålligt sillfiske i Skagerrak/Kattegatt där fiskestopp inte behöver införas.

Operativt mål 2

Begränsningar av fångsten av ung (ej lekmo-gen) sill, främst av nordsjösprung.

Prestation 1

Fiskeriverket har insamlat och fördelat uppgifter om fångsterna av sill i Nordsjön, Skagerrak, Kattegatt och Östersjön. Vidare har en insam-

ling och bearbetning av biologiska prover (åldersprov, rastillhörighet m.m.) från svenska landningar liksom från u/f Argos (trål- och hydroakustiska översikter) genomförts. Genom internationell samverkan inom ramen för Internationella havsforskningsrådet (ICES) har beståndsuppskattningar och prognoser gjorts som grund för biologisk rådgivning om framtida uttag.

Den i princip heltäckande kontrollen av landningar av sill och fisk för industriändamål vid fiskmjölsfabriken på Tjörn (Ängholmen), vilken påbörjades under 1996, har under året fortsatt. Denna verksamhet omfattar såväl analys för kvotkontroll som biologisk provtagning för senare beståndsanalyser vid verkets havsfiskelaboratorium, främst av sill.

Prestation 2

Under större delen av året (maj-december) har förbud rått mot användning av småmaskiga redskap, vilket har minskat fångsterna av ung sill av nordsjöursprung. Fiskeinsatserna har därmed, i samråd med fiskets organisationer, styrts mot ett fiske som i större omfattning är inriktat mot humankonsumtion.

I slutet av året beslöt EU och Norge om en ny förvaltningsregim för beståndet av nordsjösill från den 1 januari 1998. Eftersom en avsevärd del av fångsterna av sill i Skagerrak/Kattegatt är av nordsjöursprung har detta beslut stor betydelse för sillfisket inom området. Den nya förvaltningsregimen innebär sammanfattningsvis fastställande av högstanivåer för fiskedödligheten för vuxen såväl som för ej lekmogen sill samt lägsta tillåtna referensvärde för lekbiomassans storlek.

Utfall och resultat

Inom ramen för den biologiska provtagningen har ett stort antal prover tagits. Antalet längdmätningar av sill uppgick till drygt 45.000 och antalet åldersbestämningar till drygt 9.000.

Beståndsanalyser av sex sillbestånd har publicerats genom ICES försorg. ICES har under maj och november lämnat råd om uttag m.m. under 1998 av dessa bestånd.

Under året har förbud mot riktat sillfiske till följd av uppfiskad kvot inte behövt utfärdas.

Däremot har förbud införts mot användandet av småmaskiga redskap, bl.a. i skarpsillfisket.

De särskilda åtgärder av beståndsvårdande karaktär, som på rekommendation av ICES inleddes under senare delen av 1996 och som fortsatt under 1997 med bl.a. en kraftig nedskärning av sillkvoten, har varit framgångsrika. Beståndets status har förbättrats och 1998 års kvot kunde därmed förbli oförändrad gentemot 1997.

Kontrollen av svenska industrilandningar av främst sill har fram till senare delen av 1996 varit bristfällig, vilket påpekats av EG-kommissionen. Den permanenta landningskontroll, som nu etablerats, innebär en effektiv provtagning av industrilandningarna. Detta har även verifierats av EG-kommissionens inspektörer, som även under 1997 besökt Sverige.

Fiskeriverkets bedömning av utfall och resultat

Metoderna för analyser och beståndsuppskattningar förbättras kontinuerligt, t.ex. vad avser kvalitet och relevans, genom standardisering och metodutveckling. Regleringen av fisket i Skagerrak/Kattegatt påverkas av den alltjämt prekära beståndssituationen för nordsjösillen. Större forskningsinsatser blir nödvändiga för att rättvisande skatta fördelningen av nordsjösill, skagerraksill och östersjösill i Skagerrak/Kattegatt.

Beståndens status har emellertid förbättrats. I Nordsjön har således till följd av beståndsvårdande insatser uttagen under 1998 kunnat ökas något samtidigt som de i Skagerrak/Kattegatt har kunnat bibehållas på samma nivå som under 1997. Det är Fiskeriverkets bedömning att etablerandet av den nya förvaltningsregimen för nordsjösillbeståndet kommer att leda till en ökning av och en förbättrad stabilitet i sillfisket i området.

Verksamheten är emellertid av långsiktig karaktär och en slutlig utvärdering kommer att ske genom ICES försorg. Dock kan redan nu konstateras att kontrollen av de svenska landningarna av industrifisk vid Ängholmen har förbättras väsentligt.

- 1 Egestorppart chbasplan
- boka test med Öster herbtörn
- park med Ingemar Olsson i

4.3.4.4 Lax i Östersjön

Inledning

Fiskeriverket skall enligt regleringsbrevet särskilt bedöma sina insatser inom ramen för forskningsprogrammet om reproduktionsstörningar hos östersjöfisk. Detta forskningsprogram rör i stort sett enbart lax.

Laxen i Östersjön hotas av en sjukdom benämnd M74 som karaktäriseras av ökad dödlighet hos ynglen 2-3 veckor efter kläckningen. Sjukdomen är känd sedan början av 1970-talet, men gav höga dödlighetstal först 1992. År 1993 dog hela 80 procent av laxynglen i odling och dödligheten har sedan dess legat på en hög nivå, mellan 70 och 55 procent, för att vid 1997 års kläckning sjunka till 27 procent. Det har antagits att sjukdomen slår på likartat sätt även vid naturlig reproduktion i älvarna.

Fiskeriverket har tillsammans med Naturvårdsverket, Skogs- och jordbrukets forskningsråd, Världsnaturfonden (WWF) samt Vattenfall finansierat ett forskningsprogram för att finna orsaker till sjukdomen samt eventuella botemedel, åtminstone för fisk i odling. Programmet omfattade under 1997 totalt 3,9 miljoner kr varav Fiskeriverket bidrog med 600 tkr. Därutöver har verket bidragit genom personella resurser vid odlingsanläggningen i Älvkarleby. Budgeten för det avslutande projektåret 1998 uppgår till ca 1,5 miljoner kr varav Fiskeriverkets bidrag beräknas till 200 tkr.

Från början har en koppling till miljögifter misstänkts. Något klart samband har inte kunnat visas. Aktiviteten hos vissa avgiftningenszymb i levern pekar mot en högre giftbelastning hos drabbade yngel och laxhonor än normalt. Ett samband behöver dock inte betyda att detta är orsaken.

Det finns många teorier om vad som kan ligga bakom utbrott av M74. Det finns en klar koppling till förhållandena i södra Östersjön där laxens näringsval kan vara av avgörande betydelse. Samband kan finnas med tillgången på skarpsill och med höga vintertemperaturer som också kan länkas mot laxens näringsintag. Det är möjligt att förändringar i Östersjöns hela ekosystem påverkar laxen indirekt, t.ex. genom

minskad produktion av planktonastaxantiner på grund av övergödningen och som via näringskedjan också påverkar lax.

Dödligheten hos odlad laxyngel kan framgångsrikt hållas nere genom behandling med tiamin (vitamin B12). Detta har också lett till forskning kring tiaminets omsättning i lax och kopplingen till näringsvalet m.m..

Operativt mål 1

Bedömning av laxbeståndens situation för att möjliggöra en optimal utformning av nationella och internationella regleringar samt övriga åtgärder för att bevara bestånden och den biologiska mångfalden.

Operativt mål 2

Minskat fiske på svaga bestånd med vild lax liksom på bestånd med såväl vild som odlad lax samtidigt som fisket på den odlade laxen främjas. Syftet är att uppnå det av Fiskerikommissionen för Östersjön uppsatta målet att minst 50% av reproduktionspotentialen i de återstående vildlaxälvarna skall vara nyttjade före år 2010, respektive Fiskeriverkets mål att full laxreproduktion i alla svenska vildlaxälvar skall uppnås snarast därefter.

Operativt mål 3

Utsättning av laxsmolt i Östersjön och laxungar i hotade älvar, uppbyggnad av genbank för hotade vildlaxstammar samt inlösen av laxfisker.

Prestation 1

Analyser och rapporter om laxens uppvandring och reproduktion har utarbetats och tillställts Internationella havsforskningsrådet (ICES). Vidare har provfisker gjorts i tolv naturlaxälvar vid ca 150 olika provstationer som underlag för bedömning av rekrytering och beståndsutveckling liksom utvandringskontroll i smoltryssa i Torne älv, kontroll av laxuppvandringen i fiskvägar i åtta laxälvar samt insamling av laxfångststatistik i älvarna.

Prestation 2

Bibehållet fiskeförbud i kustområdena omkring och i alla naturälvar med vilda laxbestånd förutom ett begränsat sportfiske i några älvar med förhållandevis starka bestånd och ett visst yrkesfiske i Kalixälvens mynningsområde.

Fördelning av den svenska laxkvoten mellan Bottenviken (kustfiske i Norrland) och södra Östersjön (havsfiske).

Försommarfredning i Bottniska viken, dvs under vildlaxens huvudsakliga lekvandringstid. Deltagande i det internationella arbete som syftar till en aktionsplan för åren 1997-2010.

Prestation 3

Genom användning av EU-medel har under 1997 utsättningar av laxsmolt och laxungar i Östersjön skett till ett värde av 2,2 milj kr, en genbank byggts upp (2,7 milj kr) samt inlösen av laxfisken gjorts för 160 tkr.

Utfall och resultat

Sveriges och Finlands nationella regleringar av kustfisket och älvfisket samt de internationella regleringarna, som begränsar beskattningen av vildlaxen, har lett till en förbättrad lekuppvandring av vilda laxhonor. Den naturliga reproduktionen av laxungar har ökat fem à tio gånger i flertalet av vildlaxälvarna jämfört med perioden 1992-96. M74-dödligheten minskade dessutom från 60% 1996 till 30% 1997. Men beståndssituationen är fortfarande allvarlig i de små skogsälvarna i Västerbotten.

Åtgärderna har haft stor betydelse för lekuppvandringen av vildlax under 1997. Produktionen av laxungar 1998 kommer att hålla sig på samma höga nivå som 1997 förutsatt att M74-dödligheten inte drabbar de olika vildlaxbestånden hårdare än under 1997. Det långsiktiga målet på 50% av den naturliga produktionen av utvandrande laxsmolt kommer att uppnås redan 1999-2000 för flera av våra viktigaste vildlaxälvar (inklusive Torne älv, Kalix älv, Byske älv och Mörrumsån). Om den nuvarande fredningen kvarstår under 1998 och 1999 och M74 inte börjar öka igen finns det goda förutsättningar att det internationella långsiktiga målet uppnås för samtliga svenska vildlaxälvar före 2010 och de bästa vildlaxälvarna har även möjlighet att uppnå full potentiell produktion. Detta förutsätter dock att tillräckliga restaureringsåtgärder utförs i älvarna för att förbättra och/eller utöka de naturliga reproduktionsområdena.

Fiskeriverkets bedömning av utfall och resultat

De vidtagna åtgärderna har haft avgörande betydelse för den stora lekuppvandringen av vildlax under 1997 och om inte överdödligheten blir avsevärt högre än under de senaste åren torde en förhållandevis stark årsklass 1998 utvecklas. Därmed ökar bl.a. chanserna att förhindra utslagning eller genetisk utarmning av de vilda bestånd, som fortfarande är svaga.

4.3.4.5 Torsk i Östersjön

Inledning

Det ekonomiskt sett viktigaste fiskebestånd som det svenska fisket har tillgång till är torskbeståndet i Östersjön. Detta gör det särskilt viktigt för Sverige att följa utvecklingen av detta bestånd och vidta de åtgärder som behövs för att långsiktigt kunna nyttja beståndet, i synnerhet som det nu håller på att återhämta sig efter ett antal svaga år i början av 1990-talet.

Operativt mål 1

Begränsning av fångsten av ung icke lekmogen torsk och ökad överlevnad på den torsk som passerar genom redskapet vid trålning.

Operativt mål 2

Ett uthålligt fiske utan oplanerade fiskestopp samtidigt som fiske undviks under torskens huvudsakliga lekperiod. Så långt möjligt bör gemensamma regleringar gälla för alla fiskare i Östersjön.

Operativt mål 3

Bättre kunskap om östersjötorskens biologi.

Prestation 1

Presentera kunskapsunderlag för den selektiva metod som ger maximal selektion och därmed optimalt nyttjande av beståndet. Ett aktivt arbete har därtill lagts ner på att få denna metod införd i IBSFC:s regelsystem.

Selektionsundersökningar har genomförts på grundval av vilka selektionsparametrar samt dessas effekter på torskbeståndets storleks- och ålderssammansättning har beräknats. Under 1997 har sex försöksomgångar med tre fiskefartyg genomförts för att tillsammans med övriga nationer i det s.k. BACOMA-projektet

under 1998 få fram en optimal metod för att nyttja Östersjöns torskbestånd.

Prestation 2

Som grund för ett biologiskt och ekonomiskt bättre och framför allt jämnare årligt uttag av torsk i Östersjön pågår arbetet med att införa en ny förvaltningsmodell för östersjötorsken.

Utöver internationella fiskeregler och totalt tillåtna fångstkvantiteter har Fiskeriverket beslutat om nationella föreskrifter om högsta tillåtna landningskvantiteter per vecka baserade på fartygens längd och bruttotonnage. Verket har vidare genom fortlöpande prognoser följt fångstutvecklingen och har därigenom kunnat öka veckoransonerna under andra halvåret utan att riskera att kvoten fiskats upp i förtid med fiskestopp som följd.

Prestation 3

Längdmätningar har utförts landad torsk (40.000) och ombord på u/f Argos (13.700). Åldersbestämning har på motsvarande sätt utförts på 10.000 respektive 2.600 torsk.

Utfall och resultat

Under 1997 har fiskestopp, liksom under 1996, kunnat undvikas. Under 1993 stoppades fisket den 9 oktober, under 1994 den 2 november och under 1995 den 19 november.

Den internationella sommarfredning, som Fiskeriverket under ett antal år aktivt förespråkade och som numera införts under en för torsken viktig tillväxtperiod, har medfört att det totala beståndets biomassa under perioden ökat med i storleksordningen 30-40%. Eftersom den huvudsakliga lekperioden dessutom inträffar under samma tid får stoppet en ytterligare positiv effekt. Under 1997 har ett internationellt beslut om ytterligare reglering tagits genom ett torskfiskeförbud i Bornholmsdjupet. Detta förbud har vid de under hösten 1997 genomförda bilaterala förhandlingarna ytterligare skärpts, genom att ett totalt fiskeförbud införts i området.

Genom införandet av nya selektiva metoder överlever ett mycket stort antal småtorsk varje år som efter lekmognad kan bidra till en förstärkning av beståndet.

De preliminära resultaten av införandet av selektiva trålredskap i torskfisket, vilket Fiskeriverket aktivt verkat för, har visat att den svenska selektionsmodellen varit den modell som gett de klart bästa resultaten på såväl selektion som överlevnad. Även ACFM har i sin senaste rapport mycket positiva omdömen om den svenska modellen. Denna modell finns numera tillsammans med en ökning av maskstorleken till 120 mm införd i IBSFC:s internationella fiskeregler.

Det stora antalet utförda längd- och åldersbestämningar har medfört en ökad kunskap om östersjötorskens storlek, ålder och könsmognad vilket kommer att ge bättre förutsättningar för ett optimalt nyttjande och vård av beståndet.

Fiskeriverkets bedömning av utfall och resultat

Fiskeregleringen har medfört ett uthålligt fiske under perioden, vilket innebär att fisket liksom 1996 kunnat fortgå till årets slut. Den hittills gjorda utvärderingen av de selektiva effekter som selektionspaneler medfört visar att metoden är effektiv beträffande såväl selektion som överlevnad.

Under 1998 kommer fortsatta försök inom BACOMA-projektet att ge svar på om det finns möjlighet att ytterligare förbättra de redan positiva resultaten.

Det under 1997 inom EU påbörjade projektet med en förvaltningsmodell för Östersjötorsken tillsammans med IBSFC:s beslut om att arbeta med detta under 1998 kommer med största sannolikhet att ge ett på sikt jämnare och mer optimalt nyttjande av torskbeståndet.

4.3.5 Fiskerikontroll

4.3.5.1 Inledning

De prestationer Fiskeriverket utför inom den del av fiskerikontrollen som avser övervakning av fångster syftar till reglera fångstuttaget så att de för svenskt fiske tillgängliga fångstmängderna fiskas upp men inte överfiskas. Den effekt Fiskeriverket förväntar sig om prestationerna utförs enligt uppställda mål, dvs. att produktionsmålen för respektive prestation uppfylls,

är att inga kvoter överskrids. Preliminära uppgifter visar att av 56 svenska kvoter har fem överskridits under 1997.

Antalet kvoter som överskridits har minskat stadigt från 1995 - det första året Sverige var medlem i EU - till idag. Under 1995 överskreds elva kvoter och under 1996 åtta. Förbättringen fram till 1997 torde främst ha sin grund i den allt snabbare hanteringen av såväl avräkningsnotor som loggböcker. Den utveckling av metodiken för kvotavräkning och prognostisering som påbörjats under 1997 förväntas medföra ytterligare förbättringar i administrationen av fiskekvoterna.

Fiskeriverket har i huvudsak tre informationskällor till infiskningen. Det är loggböcker inklusive landnings- och omlastningsdeklARATIONER (4.3.5.3), avräkningsnotor (4.3.5.4) och radorapportering/hailing (4.3.5.5). För var och en av dessa prestationer har Fiskeriverket ett kvantitativt och mätbart produktionsmål (operativt mål) som i förekommande fall svarar mot de krav EU ställer.

4.3.5.2 Insatser för att förbättra kontrollen på fiskets område

Fiskeriverket har att enligt regleringsbrevet särskilt redovisa de insatser som vidtagits för att förbättra kontrollen på fiskets område. Kostnader och finansiering av kontrollen skall framgå av redovisningen.

Insatserna för att förbättra kontrollen påbörjades genom inrättandet av en särskild kontrollenhet i december 1996. Efter en utvärdering våren 1997 beslutades om att permanenta organisationen och avdelningen för fiskerikontroll inrättades. I samband med omorganisationen genomfördes vissa interna personalomflyttningar i syfte att stärka kontrollfunktionen. Resurser tillfördes även avdelningen för att rekrytera personal till hanteringen av fiskeloggboksdata.

Åtgärder för att förhindra kvotöverskridande är högt prioriterade inom fiskerikontrollen. Fiskeriverket har därför vidtagit åtgärder i syfte att få till stånd en snabbare rapportering av fångster från fångst- och försäljningsledet samt att öka kvaliteten på informationen. Insatserna om-

fattar såväl det av gemenskapen medfinansierade utvecklingsarbetet inom IT som riktade insatser för att ytterligare förbättra informationen från fisket och från försäljningsledet. Särskilda kompetensutvecklingsåtgärder har genomförts för den personal som hanterar informationen från fiskeloggböckerna. På uppdrag av Fiskerikutredningen upprättade Fiskeriverket en kravspecifikation avseende datasystemet för administration av kontroller och kvoter. Vid framtagandet av underlaget till denna kravspecifikation gjordes en total genomlysning av informationsflödet inom fiskerikontrollen, vilken är en god grund till det fortsatta arbetet med att förbättra verksamheten.

Under 1997 inleddes ett system med regelbundna samrådsmöten i kontrollfrågor mellan Fiskeriverket och näringen. Det är väsentligt för verket att i denna form få näringens råd och synpunkter i kontrollfrågor.

Administrationn av fiskekvoter omfattar även uppgifter från andra medlemsländer i gemenskapen och andra s.k. tredje land. Under 1997 har förhandlingar inletts med Norge i syfte att avtala om informationsutbyte. Under hösten 1997 har möte även hållits med den danska fiskerikontrollen för att förbättra informationsutbytet mellan länderna.

Under 1997 har två möten hållits med Kustbevakningen i syfte att dels gemensamt planera och prioritera inriktningen på framtida åtgärder, dels följa upp resultatet och erfarenheterna av genomförda åtgärder. Kustbevakningen svarar idag för den landningskontroll i hamn som avser bl.a. kontroll av fångster och redskap. Mot bakgrund av situationen i andra länder inom gemenskapen verkar Fiskeriverket för en ökning av landningskontrollen så att den omfattar ca 10% av antalet landningar, dvs. i storleksordningen 4.000 - 5.000 loggböcker och något färre landningar (en landning kan omfatta flera loggböcker). Kustbevakningen har successivt ökat landningskontrollen från 289 st 1995 och 431 st 1996 till 615 st 1997. Även om förbättringar skett har nivån ännu inte nått vad som enligt Fiskeriverkets bedömning är rimligt att kräva. Därför bör enligt verket en fortsatt

förstärkning av verksamheten ske så att målet 10% uppnås.

Fiskeriverket har tilldelat verksamheten med fiskerikontroll ökade resurser under 1997 jämfört med tidigare år. Förbrukningen under 1997 var 12,3 milj kr för hela kontrollverksamheten varav den del som avser övervakning av fångsterna förbrukade 8,6 milj kr och kontrollen av handelsstandard 3,7 milj kr. Härutöver har utvecklingsåtgärder genomförts under 1997 för 1,8 milj kr vilka till hälften kommer att finansieras av EU. De ökade insatserna har också resulterat i en ökning av personalstyrkan från 9 årsarbetskrafter under 1996 till 14 under 1997.

Fiskeriverkets bedömning är att kontrollen förbättrats avsevärt under verksamhetsåret men att mera behöver göras. Vid besök av EU:s kontrollanter har framkommit att man ser mycket positivt på den hittillsvarande utvecklingen av det svenska kontrollsystemet samt det faktum att ett arbete pågår med de frågor som ännu inte är lösta. De åtgärder Fiskeriverket har vidtagit syftar i första hand till att effektivisera dokumentkontrollen. Dock riktas kritik huvudsakligen mot nuvarande omfattning av den kontroll som bedrivs av de svenska landningarna. Fiskeriverket delar i allt väsentligt den kritik som riktats mot det svenska kontrollsystemet.

4.3.5.3 Loggboks kontroll

Inledning

Under 1997 har stora resurser lagts ned på att öka kvaliteten i de inlämnade loggböckerna. Fiskeriverket har minskat nivån för att acceptera felaktigt ifyllda loggboksblad. Det har resulterat i att ca 2 000 loggboksblad har returnerats tillsammans med ett följbrev med tydliga anvisningar om hur uppgifterna skall anges i loggboken.

EU ställer krav på att uppgifter ur loggböcker och landnings-/omlastningsdeklarationer skall sändas till Fiskeriverket senast 48 timmar efter landning/omlastning. Fiskeriverket har som målsättning att registrera den inkomna informationen inom två dygn. Målen för insänd-

ningstid respektive registrerings- och granskningstid påverkas av helguppehållen och har därför satts till en lägre nivå än 100%.

Operativt mål

Vid registrering och kvalitetssäkring av loggboksuppgifter skall 95% av loggboksblanketterna vara inkomna till Fiskeriverket senast tre kalenderdagar efter det fångsten landades. 95% av inkomna loggboksblanketter skall vara registrerade och granskade senast två kalenderdagar efter det de inkom till Fiskeriverket.

Prestation

Granskning och registrering av inkomna loggböcker har skett.

Utfall och resultat

Av loggböckerna kom 35% in i tid. Mediantiden var 4 dagar. För registrering och kvalitetssäkring var mediantiden 3 dagar. 43% av loggböckerna var granskade inom två kalenderdagar.

Utfallet är en klar förbättring i förhållande till 1996 då motvarande måluppfyllelse var 35% för insändningstid och 8 % för registrering/kvalitetssäkring. Under 1996 var genomsnittstiden (median) för insändning 4 dagar och för registrering/kvalitetssäkring 3 dagar. Vid en jämförelse mellan åren framgår tydligt att införandet av EU:s fiskeloggbok, vilket skedde 1996, vållade initiala problem.

Fiskeriverkets bedömning av utfall och resultat

Ytterligare förbättringar i hastighet och kvalitet enligt ovan kan förväntas efter införande av en fångstjournal under 1998 för det mindre kustfisket (fartyg under tio meter) eftersom denna är bättre anpassad till det svenska kustfisket och som följd härav underlättas såväl fiskarens redovisning som Fiskeriverkets arbete med registrering och kvalitetssäkring. Det utvecklingsarbete som påbörjats för att underlätta statistikframtagningen förväntas resultera i en högre måluppfyllelse för registrering/kvalitetssäkring.

4.3.5.4 Kontroll av avräkningsnotor

Inledning

EU ställer motsvarande krav på inlämnandet av avräkningsnotor som för loggboksblanketter och landnings-/omlastningsdeklarationer. Senast 48 timmar efter försäljning skall notorna inlämnas till be- hörig myndighet. I Sverige skall avräkningsnotor normalt sändas till Statistiska centralbyrån (SCB) för registrering, som därefter överför informationen elektroniskt till Fiskeriverket. Sverige (SCB) erhåller avräkningsnotor från svenska landningar i Danmark genom elektronisk överföring en gång per vecka från danska Fiskeridirektoratet. Efter- som det normalt är landad kvantitet enligt avräkningsnota som används för kvotavräkning, är det väsentligt att informationen sänds in inom föreskriven tid. Fiskeriverket registrerar idag inte det datum då notorna inkom till SCB och till Fiskeriverket. Det går därför ännu inte att på ett enkelt sätt mäta hur snabbt försäljningsinformationen är Fiskeriverket tillhanda. I avvaktan på att en sådan mätning kan ske, används en indirekt metod för att följa flödet. Diferensen mellan kvantiteten enligt loggböcker och avräkningsnotor mäts veckovis för två nyckelarter. Loggboksuppgifterna är skattningar av fångsterna och kan därför av naturliga skäl avvika i förhållande till avräkningsnotorna. Fiskeriverket har därför bedömt att en avvikel- se på +/- 5% är acceptabel. Detta får betraktas som högt ställda krav på systemet.

Operativt mål

Vid registrering och kvalitetssäkring av uppgif- ter från avräkningsnotor skall differensen vid veckosammanställningar i medeltal vara högst +/- 5% mellan kvantitet enligt avräkningsnotor och loggböcker för nyckelarterna torsk och makrill.

Prestation

Avstämnings har gjorts veckovis som ett led i analysen av kvotavräkningen.

Utfall och resultat

En avstämnings mellan avräkningsnotor och loggböcker utfördes vid totalt 38 tillfällen under 1997. Vid fem tillfällen, alla i början av året,

var differensen för torsk mer än +/- 5%. Den genomsnittliga avvikel- sen (median) var 3%. Måluppfyllelsen för torsk var 87% medan dis- krepan- sen för makrill vid samtliga mätnings- tillfällen var större än +/- 5%. Avvikelsen var i genomsnitt (median) 13%.

Fiskeriverkets bedömning av utfall och resultat

En jämförelse med tidigare år är för närvarande inte meningsfull p.g.a. de stora skillnaderna i avstämningsmetodik. Det bör dock vara möj- ligt att framöver göra en mer direkt uppföljning av hur snabbt och med vilken kvalitet avräk- ningsnotorna skall levereras och registreras.

4.3.5.5 Radiorapportering

Inledning

Vid svensk fiske i tredje lands zon i Östersjön och i Nordsjön (Norge) skall fångstuppegifter rapporteras via radio. Eftersom de tillgängliga fångstmängderna i dessa vatten oftast är små och således snabbt fiskas upp, är radiatorapporte- ringen det viktigaste instrumentet för att följa kvotutnyttandet i dessa vatten. Rapportering- en går till så att fartygen meddelar myndighe- terna i aktuellt tredje land via kustradiostatio- nen Stockholm Radio hur stora fångster som ta- gits i zonen. Meddelandet går även via telex till Fiskeriverket där uppgifterna registreras. Un- der 1997 kunde 17 kvoter följas med hjälp av ra- diorapportering. I avvaktan på ett system med tidsmässig uppföljning av radiatorapportering används ovanstående indirekta metod.

Operativt mål

Vid registrering och kvalitetssäkring av uppgif- ter från radiatorapportering av fångster i tredje land skall inga av de aktuella kvoterna överskridas.

Prestation

Registering av radiatorapporteringen har skett.

Utfall och resultat

Inget överfiske förekom i de sammanlagt 17 fis- ken där radiatorapportering sker. Resultatet in- kluderar nyttjandet av de kvoter Sverige har ge- mensamt med andra EU-länder i vissa tredje-

landszoner. Vid nyttjandet av en sådan kvot avräknas motsvarande mängd från den nationella kvoten. Under 1997 nyttjades dessa kvoter i tre fall för att kompensera ett större fångstuttag än den till Sverige tilldelade kvoten medgav. Motsvarande måluppfyllelse för 1996 var 79% (11 av 14 kvoter) och för 1995 86% (12 av 14 kvoter).

Fiskeriverkets bedömning av utfall och resultat

Även om resultatet för 1997 måste anses vara klart godkänt fortsätter Fiskeriverket utvecklingsarbetet för att öka säkerheten i radiorapporteringsystemen.

4.3.6 Fiskevård i övrigt

Det övergripande målet för Fiskeriverkets arbete på fiskevårdsområdet är enligt instruktionen att verka för en ansvarsfull hushållning med fisktillgångarna samt en biologisk mångfald och därmed ett rikt och varierat fiskbestånd.

I begreppet fiskevård ingår normalt sett även huvudparten av det arbete som sker inom ramen för det som här rubriceras resursreglering inkl. fiskerikontroll (avsnitt 4.3.2, 4.3.4 och 4.3.5). Dessa båda verksamheter är i sig så specifika att de i detta sammanhang särbehandlas. I detta avsnitt redovisas övriga insatser som hör till området fiskevård.

4.3.6.1 Nationella regleringar och EU-implementering

Inledning

Förvaltningen av de bestånd som inte regleras genom internationella kvoter är till stor del parallell med regleringen av kvoterade arter. Fiskeriverket redovisar här nationellt reglerade bestånd i kustvatten och insjövatten.

Operativt mål 1

Beståndsuppskattning och beståndsprognoser av för kustfisket viktiga bestånd.

Operativt mål 2

Beståndsuppskattning och beståndsprognoser av för insjöfisket viktiga bestånd (inkl. kust-

mynnande vattendrag), särskilt i Vänern, Vättern, Mälaren och Hjälmaren.

Operativt mål 3

Föreskrifter för fisket i syfte att förbättra fiskevården liksom fiskeförutsättningar till gagn för både yrkesfiske och fritidsfiske. Fiskefrågorna i Vänern skall särskilt utredas, speciellt vad gäller lax- och öringbestånd.

Operativt mål 4

Åtgärdsplaner med inriktning mot bevarande och fiskevård för flodkräfta, insjölox samt hotade fiskarter som mal, vårlekande siklöja, nissöga och groplöja.

Operativt mål 5

Förbättrade fiskevårdsmetoder för rinnande vatten.

Prestation 1

Kvantitativa resursuppskattningsmodeller anpassade till för kustfisket viktiga bestånd har vidareutvecklats och prövats. Provfisken med standardiserad teknik i sammanlagt tolv områden för att följa beståndsvariationer hos ål, sik, abborre, gös, torsk och skrubbskädda har genomförts. Prognoser har lämnats för sik, abborre och torsk. Kvantitativa resursskattningsmetoder har prövats på Bottniska vikens siklöjebestånd och för ål vid västkusten. Data har insamlats för en resursskattning av gädda i ett typområde i Egentliga Östersjön och utvecklingen av ett system för beståndsskattning av abborre har fortsatt.

Prestation 2

Data har samlats in från kustmynnande vattendrag och vattendrag i inlandet. Ekoräkningar har utförts i Vänern, Vättern och Mälaren. Fiskestatistik har samlats in från yrkesfiskare i inlandsvatten. Kvalitetskontrollerade data från provfisken i vattendrag inom ramen för miljöövervakningen och kalkeffektuppföljningen i landet har presenterats. Vidare har Fiskeriverket följt beståndsförändringar hos viktigare fiskarter i de stora sjöarna. Det insamlade materialet har analyserats och legat till grund för bedömningar om beståndsutvecklingen framöver.

Prestation 3

Underlagsmaterial i form av sju utredningar rörande nationella regleringar har utarbetats och legat till grund för ändringar av dessa. Fiskeriverket har behandlat besvär rörande utfärdade föreskrifter, besvär över länsstyrelsernas beslut med stöd av verkets föreskrifter samt dispensansökningar, sammanlagt 34 ärenden. Fiskeriverket har lämnat information om fiskebestämmer, skriftligt och muntligt, i ett mycket stort antal fall. En arbetsgrupp har påbörjat ett utredningsarbete beträffande lax- och öringbestånd i Vänern.

Prestation 4

Arbetet med åtgärdsplaner för flodkräfta, insjö-lax och hotade fiskarter har redovisats i vetenskapliga artiklar, rapporter samt råd och anvisningar.

Prestation 5

En sammanfattande volym "Fiskevård i rinnande vatten" har publicerats liksom ett flertal vetenskapliga artiklar.

Utfall och resultat

De genomförda analyserna har gett en god bild av tillståndet i en rad bestånd och har resulterat i regleringar och rekommendationer för fisket, vilka i många fall inneburit möjligheter till ett ökat fiske.

Fiskeriverkets bedömning av utfall och resultat

Arbetet med att nå de uppsatta operativa målen har fortsatt under 1997 men för att fullt ut nå dithän erfordras ytterligare utvecklingsarbete, framför allt för att erhålla bättre underlagsmaterial och tillförlitliga modeller.

Genom omprioriteringar har en betydande ökning av insatserna för resursövervakning på kust- och sötvattensbestånden skett. Verket har under 1997 för andra gången levererat samlade resursöversikter rörande kust- och insjöbestånden. Fiskeriverket har genom dessa översikter skapat bättre underlag för beslut om ändrade fiskeregleringar och för rådgivning i fiskevårdsfrågor.

4.3.6.2 Skydd av marina områdena och fiskutsättningar

Operativt mål 1

Ökning av vattengenomströmningen i ca fem grunda havsvikar (viktiga biotoper för bl.a. flera fiskarters lek och uppväxt) och biotopvårdande åtgärder i ca tio kustmynnande vattendrag med hjälp av strukturstöd. Syftet är bl.a. att förbättra uppväxtmiljön och möjligheterna till reproduktion för flera kommersiellt viktiga fiskarter.

Operativt mål 2

Utsättning av fisk för att gynna det yrkesmässiga kustfisket med hjälp av strukturstöd. Sådana utsättningar är viktiga för att bibehålla stammarna av flera arter eller stammar med vikande förekomst, exempelvis ål, lax och havsöring.

Prestation 1

Stöd har lämnats i ett fall och de beslutade stödmedlen har nyttjats till viss del. Två ärenden har avslagits. Under 1997 har en utvidgning av strukturprogrammet gjort det möjligt att stödja även biotopvårdande åtgärder i kustmynnande vattendrag.

Prestation 2

Fiskeriverket har beviljat stöd till den årliga nationella utsättningsplanen för ål och andra arter av betydelse för det kustnära yrkesfisket. De medel som p.g.a. ålyngelbrist under 1996 inte kunde nyttjas tillfullo under programperioden 1995/96 har förts över till 1997.

Utfall och resultat

Utsättningar bidrar till att hålla uppe kustbestånd av stor betydelse för yrkesfisket. I praktiken kommer utsättningarna också det övriga fisket till godo. Särskilt för det ekonomiskt betydelsefulla ålfisket är utsättningarna av stor betydelse.

Fiskeriverkets bedömning av utfall och resultat

Det är för tidigt att uttala sig om resultatet av de biotopvårdande åtgärder som erhållit stöd. I framtiden kommer bedömningar därav att kunna göras med hjälp av de slutrapporter enligt en särskild mall som skall sändas in till Fiskeriver-

ket tre månader respektive två år efter det de åtgärder slutförts till vilka stöd utgått.

Det är också för tidigt att uttala sig om effekterna av de utsättningar till vilka stöd utgått. Inget tyder på att resultaten på ett mer uttalat sätt kommer att avvika från tidigare års resultat vilka varit positiva. Det är främst Fiskeriverkets beståndsuppskattningar och fiskets avkastning som - med början om något år - ger indikationer om utfallet. För ålens del dröjer det åtta till tio år innan förändringarna märks.

4.3.6.3 Miljöfrågor

Inledning

Miljöfrågor ingår som en viktig aspekt i det mesta av Fiskeriverkets arbete. Dessa insatser redovisas under respektive rubrik i årsredovisningen. Här skall några specifika insatser nämnas som mer direkt anknyter till verkets roll som sektorsmyndighet med ansvar för miljön. Miljöfrågorna har allmänt getts större tyngd i samhället, vilket avspeglats i ett ökande antal remisser främst från miljödepartementet, jordbruksdepartementet och Naturvårdsverket.

Operativt mål 1

Bevakning av fiskets intressen i vattenmåls- och miljöskyddsärenden. I bevakningen ingår att bistå Kammarkollegiet som expertmyndighet, initiera omprövningar av vattendomar med hänsyn till fiskeintresset samt genomföra utredningar m.m. inom området fiske-miljö.

Operativt mål 2

Provfisken inom ramen för den nationella miljöövervakningen samt, på uppdrag, miljökontroller av olika slag.

Operativt mål 3

Revidering av gällande föreskrifter för utplantering, flyttning och odling av fisk så att de i än högre grad tillgodoser bevarandeintresset, framför allt vad gäller biologisk mångfald, och minskar risken för spridning av fisksjukdomar.

Prestation 1

Fiskeriverket har under 1997 avgivit yttranden i 245 (293) vattenmål. I miljöskyddsärenden har verket beretts tillfälle att avge yttrande i

165 (190) fall, varav sådant har avgivits i 15 (15) fall där fiskeintresset särskilt berörts.

I omprövningsärenden har verket erhållit ett 40-tal uppdrag av Kammarkollegiet under de senaste åren. I de flesta av dessa har handlingsprogram slutförts under året. Programmen omfattar förslag till ändrade bestämmelser för minimivattenföringar, fiskvägar, biotopförbättrande åtgärder m.m. i enlighet med vattenlagens regler. I större vattendrag är programmen grundade på ingående undersökningar och analyser och berör i regel flera vattenkraftanläggningar.

Prestation 2

Provfisken inom ramen för de nationella miljöövervakningsprogrammen har genomförts och resultaten har datalagts, kvalitetssäkrats, analyserats och rapporterats. Miljökontrollprogram vid samtliga svenska kärnkraftverk har genomförts liksom recipientundersökningar vid över hälften av de kustförlagda skogsindustrierna. Fiskeriverket följer även effekterna av byggandet av Öresundsförbindelsen på fisk och fiske.

Prestation 3

En arbetsgrupp inom Fiskeriverket har under året utarbetat ett första utkast till policydokument för utplantering, flyttning och odling av fisk. Arbetet beräknas bli slutfört under våren 1998, varefter gällande föreskrifter kommer att revideras.

Utfall och resultat

I de vattenmål där dom meddelats har verkets yrkande och förslag i de allra flesta fall vunnit gehör. Beslut om fiskevårdsåtgärder finansierade av fiskeavgifter, som utdömts i vattenmål, har fattats av Fiskeriverket och länsstyrelserna. (Se vidare avsnitt 4.3.6.4.)

I samtliga omprövningsmål har Fiskeriverkets förslag godtagits. I några mål pågår processen hos vattendomstolen och i andra söker Kammarkollegiet i samarbete med verket nå överenskommelser med kraftbolagen för att därefter fastställa dessa genom dom.

Fiskeriverkets bedömning av utfall och resultat

De utredningar som gjorts eller pågår är enligt Fiskeriverket viktiga dokument som kommer att ha stor betydelse som policydokument för fisket.

Fiskeriverket har fått önskat genomslag för sina synpunkter i de vattenmål som varit viktiga för fisket. I de allra flesta fall har verkets krav tillmötesgått. Fiskeriverket bedömer arbetet med omprövningar av vattendomar som viktigt och att arbetsuppgiften ökar i volym. Utnyttjandet av vattenavgiftsmedel (10:5 medel) har ökat. Fiskeriverket kommer att vidta ytterligare åtgärder för att stimulera användandet av tillgängliga medel. En åtgärd är att i omprövningsarbetet begära ändringar i de domar där svårigheter finns att med dagens villkor genomföra effektiva åtgärder.

Provfiskeprogrammet, med resultat från 250 sjöar, utgör en viktig kunskapsbas. Genomförandet av miljökontroller dels vid kärnkraftverken, dels vid de större skogsindustrierna ger också goda baskunskaper samtidigt som de ger viktig information om dessa industriers eventuella effekter på fisket.

4.3.6.4 Åtgärder och ekonomiskt stöd

Operativt mål 1

Fördelning av Fiskeriverkets anslag C4, Fiskevård till bildande av fiskevårdsområden, fisketillsyn samt fiskevårdsåtgärder (biotopvårdsåtgärder och fiskutsättningar).

Operativt mål 2

Beslut om användning av vattenavgiftsmedel 10:5 m.m..

Operativt mål 3

Kompensationsutsättningar av lax och havsöring i Dalälven. Målet är 60.000 tvååriga laxungar och 55.000 tvååriga havsöringsungar per år.

Prestation 1

Anslaget C4 uppgick för budgetåret 1997 till 4,6 milj kr. Fiskeriverket har beslutat om fördelning av 807 tkr till bildandet av fiskevårdsområden, 665 tkr till fisketillsyn samt 3,1 milj kr till fiskutsättningar, biotopvård m.m..

Prestation 2

Fiskeriverket har till länsstyrelserna delegerat att besluta om användningen av vissa vattenavgiftsmedel. I övriga fall beslutar Fiskeriverket. Under budgetåret har beslut tagits om användning av ca 8,8 milj kr av tillgängliga medel till åtgärder i enlighet med vad som varit föreskrivet i respektive vattendom. Fiskeriverket har fattat beslut i 75 ärenden till ett sammanlagt belopp av 7,6 milj kr och länsstyrelserna i 52 ärenden till ett sammanlagt belopp av 1,2 milj kr.

Prestation 3

Under våren 1997 utsattes från Fiskeriverkets försöksstation i Älvkarleby 72.000 tvååriga laxungar och 81.700 tvååriga havsöringsungar.

Utfall och resultat

Fiskevårdsanslaget har p.g.a. medelsbrist endast kunnat användas till ett begränsat antal projekt. Med undantag för bidraget till bildande av fiskevårdsområden rör det sig om sådana av uttalat riksintresse, som ofta också är av strategisk betydelse för fiskevården.

Förbrukningen av vattenavgiftsmedel har ökat sedan föregående år (8,8 milj kr mot 8,0 milj kr) men ökningen är obetydlig, särskilt i relation till den fonderade summan (ca 70 milj kr mot ca 60 milj kr 1996).

Utsättningarna från odlingsanläggningen i Älvkarleby överskrider med god marginal det uppsatta målet.

Fiskeriverkets bedömning av utfall och resultat

Det uppdämda behovet av fiskevårdsinsatser har ökat ytterligare under 1997 p.g.a. den begränsade medelstillgången.

Även om användningen av 10:5-medlen har ökat något det senaste året bedömer Fiskeriverket det som önskvärt med en ytterligare ökning. Åtgärder kommer att vidtas för att påskynda detta sedan verket genom beslut av regeringen får disponera vissa räntemedel för planering av behövliga insatser.

Det goda resultatet av kompensationsodlingen i Älvkarleby indikerar bl.a. att M74-situationen förbättrats.

4.4 Internationellt utvecklingsarbete (SWEDMAR)

Inledning

Swedmar bildades 1974 under namnet Fiskeristyrelsens biståndsavdelning, som institutionell konsult åt Sida för biståndsprojekt inom fiskesektorn. Swedmar är nu en självständig konsultenhet med ett bredare verksamhetsfält än enbart fiskesektorn och med eget resultatansvar inom verket.

Fiskeriverket har lagt fast ett övergripande mål för Swedmars verksamhet, nämligen att stödja utvecklingsländerna i deras ansträngningar att nyttja hav, kust- och inlandsvatten för uthållig matproduktion och förbättrad levnadsstandard. Detta skall ske genom att tillhandahålla konsulttjänster inom områdena fiskeritveckling och fiskeriansvar, fiskeriforskning, vattenbruksutveckling, kustutveckling och kustplanering, miljöskydd, utbildning, dokumentation, information samt projektadministration.

Operativt mål 1

Bibehållande av Swedmars ställning på den internationella konsultmarknaden med full kostnadstäckning.

Operativt mål 2

Genomförande av pågående Sida-insatser, vilka omfattar löpande bassamarbete samt mindre konsultuppdrag, på samma nivå som tidigare, dvs. drygt 100 personveckor.

Prestation 1

Cirka femton intresseanmälningar och två större anbud (efter "kortlistning") har lämnats under perioden. I ena fallet ingick Swedmar i ett konsortium och i det andra fallet lämnades anbud genom samverkan med en annan myndighet. Cirka tio mindre uppdrag har erhållits efter direkt förfrågan. Däremot har inget av de två större anbuden vunnits.

Prestation 2

Swedmar har genomfört den pågående Sida-insatsen. Bassamarbetet har tillsammans med ett antal mindre konsultuppdrag uppgått till cirka 140 personveckor.

Utfall och resultat

Antalet mindre kontrakt ligger på samma nivå som tidigare. Swedmar har behållit sin ställning i förhållande till Sida, dock med en förskjutning från fiske mot kustutvecklings- och miljöprojekt.

Swedmars personalstyrka har reducerats för att anpassas till marknaden och den nya lägre omsättningsnivån. Full kostnadstäckning har erhållits för verksamheten.

Fiskeriverkets bedömning av utfall och resultat

Swedmar har på kort tid lyckats anpassa sin verksamhet och organisation till marknaden. En omprioritering till att i högre grad utnyttja verkets personal för konsultuppdrag har påbörjats.

Bassamarbetet med Sida, som i nuläget främst består av medfinansiering av bibliotek, med inriktning på internationell fiske- och akvatisk litteratur, samt allmän rådgivning till Sida, kommer att diskuteras under inledningen av 1998. Samtliga samarbetsavtal med s.k. institutionella konsulter revideras för närvarande av Sida.

5. Återrapporteringar

5.1 Fiskeriverkets samlade deltagande i EU-arbetet

Nedan redovisas antal persondagar och antal möten för deltagande i EG:s kommittologikommitteer och rådsarbetsgrupper samt antal persondagar för återrapportering.

Antal möten	Antal persondagar för mötena (inkl resor)	Antal persondagar återrapportering
149	326	285

Fiskeriverket gjorde i förra årets resultatredovisning en motsvarande redovisning. Av den framgick att antalet möten 1996 var 197. Antalet persondagar för dessa möten uppgick till 558 och antalet persondagar för återrapportering

ring uppgick till 436. Liksom i fjol återrapporterar verket inte förberedelsetid eftersom en stor del av verksamhetens kan hänföras till just förberedelse för förhandlingar. En skillnad mellan 1996 och 1997 är att den svenske chefsförhandlaren då fanns på Fiskeriverket medan denna funktion 1997 åvilat Jordbruksdepartementet.

Minskningen beror i övrigt huvudsakligen på att ett antal möten under 1996 var relaterade till den infasningsprocess som Sverige då var involverad i. Årets uppgifter bör med andra ord bättre spegla ett mer permanent tillstånd. Bland de tidskrävande frågor som upptog mycket förhandlingstid under 1996 kan nämnas de många och omfattande förhandlingsomgångarna med Norge liksom förhandlingar kring strukturplanen.

5.2 Fiskeriverkets analys- och utvärderingsarbete

Enligt regleringsbrevet har Fiskeriverket i uppgift att ge en kortfattad bedömning av arbetet med analys- och konsekvensutredningar inom den gemensamma fiskeripolitiken. Förutom denna bedömning vill Fiskeriverket i en bilaga till årsredovisningen redovisa något av det analys- och utvärderingsarbete verket utför och som är relaterat till den gemensamma fiskeripolitiken.

Fiskeriverket har inte någon samlad funktion för analys- och utvärderingsarbete utan har låtit detta arbete utgöra en integrerad del av verksamheten i stort, inte minst i det EU-relaterade arbetet. Översynen av fiskeriadministrationen (SOU 1998:24 Fiskeriadministrationen i ett EU-perspektiv) pekar på behovet att samla kompetens inom analysområdet och i detta syfte bilda en särskild enhet direkt underställd generaldirektören. Verket skall under året överväga denna möjlighet. Dock bör det stå klart att enheten i mycket måste ha en samordnande roll. Mycket analys- och utvärderingsarbete utförs redan inom organisationen. En samordnande funktion kan driva på en utveckling inom de områden där initiativ inte tagits. Ett

område som är svagt utvecklat, inte bara i Sverige, är fiskets socioekonomiska effekter.

Fiskeriverket samlade bedömning av det hittills utförda analys- och utvärderingsarbetet är att mycket arbete av denna karaktär gjorts, men oftast har det inte presenteras i dessa termer. Att samla och bekantgöra dessa många gånger intressanta rön är den mest näraliggande uppgiften.

Som framgått av en rad operativa mål och prestationer som presenterats i föregående kapitel har mycket av arbetet långsiktigt karaktär. Här kan några exempel nämnas:

- * En väsentlig del av arbetet med att utarbeta underlag för svenska ställningstagande kräver ett omfattande analysarbete. I bilagan exemplifieras detta med tekniska bevarandeåtgärder i Västerhavet och EU:s tredje landsavtal.
- * En väsentlig uppgift för Fiskeriverket är att ta fram det biologiska underlag som krävs både för arbetet i internationella organisationer, främst ICES, och för utarbetandet av nationella ställningstaganden.
- * Inom ramen för arbetet med strukturpolitiken har utvärderingar skett.
- * Fiskeriverket har under året lämnat ett omfattande underlagsmaterial till översynen av fiskeradministrationen. Detta har i många fall krävt omfattande genomgångar och analyser av verksamheten.
- * Analysarbete som delvis är av socioekonomisk karaktär har rapporterats bl.a. rörande utvecklingsmöjligheter för det svenska östersjöfisket och en ekonomisk rapport om laxfisket i Östersjön.

Ekonomisk redovisning 1997

KOMMENTARER TILL ÅRSREDOVISNINGEN 1997-12-31

REDOVISNINGSPRINCIPER

Allmänt:

Från och med budgetåret 1993/94 övergick Fiskeriverket till att använda den statliga redovisningsmodellen, uppbyggd kring den statliga baskontoplanen. Från och med den 1 juli 1993 sker även redovisning och bokföring i system Agresso.

Fiskeriverket använder i allt väsentligt den redovisningsmodell, som framgår av de rekommendationer som finns i "Baskontoplan för statliga myndigheter". Årsbokslutet avser perioden 1 januari - 31 december 1997.

Indelningen av periodavgränsningsposter och fordringar/skulder andra myndigheter har ändrats under perioden. I periodavgränsningsposterna återfinns upplupna räntor och pågående projekt finansierade av myndigheter. Detta gäller enbart för 1997 års siffror.

Förändring av likviditetsflödet:

Fiskeriverket tillämpar från juli 1995 en ny princip beträffande verkets likviditetsflöden, statens checkräkning (SCR) och räntekonto. Den nya principen innebär att in- och utbetalningar belastar räntekontot i samtliga fall, utom vid transfereringar.

Redovisning av fiskestödsmedel:

Fiskeriverket administrerar olika medel för fiskestödjande åtgärder (se not 4). Dessa används, dels för att täcka de kostnader som verket haft för uppgifter inom området, dels för transfereringar till olika externa bidragmottagare.

Beträffande de medel som använts i verkets egna verksamhet har dessa redovisats på intäcks- och kostnadskonton i resultaträkningen. De medel som använts för externa bidragmottagare, har redovisats i resultaträkningens transfereringsdel.

I Fiskeriverkets balansräkning bokförs fiskestödsmedlen på både tillgångs- och skuldsidan med samma belopp.

Under året har flertalet av fiskestödsmedlen, prisregleringskassan, överförts till räntebärande postgiro från kassa/bank, på grund av bättre ränteersättning samt bättre betalningsrutiner.

Avskrivningar:

Avskrivningar enligt plan grundas på anläggningarnas ursprungliga anskaffningsvärde och fördelas över den beräknade livslängden.

Följande avskrivningstider tillämpas:

Anläggningstillgång	Avskrivningstid (år)
Laboratorieutrustning	10
ADB-utrustning	3 och 5
Inventarier	5 och 10
Fartyg	15 och 20
Fiskanläggning	15
Licensavgifter	3 och 5

Kommentar till resultaträkningen:

Den viktigaste orsaken till ökningen av posten intäkter av avgifter och andra ersättningar är de ökade ersättningarna till EU-finansierade projekt. Dessutom har försäljningen av Svensk Fisks kokbok ökat de avgiftsfinansierade intäkterna enligt 4§ avgiftsförordningen med 2 500 tkr.

Ökningen av posten intäkter av bidrag beror på ökade bidrag från strukturfonderna.

Ökningen av driftskostnaderna beror till största delen på ökade kostnader för PR etc för Svensk Fisk.

Övrigt:

Leverantörsskulder fiskeavgifter avser medel som skall överföras till räntebärande konto på bank.

RESULTATRÄKNING (tkr)

		1997-01-01- 1997-12-31	1996-01-01- 1996-12-31
Verksamhetens intäkter			
* Intäkter av anslag		61 666	67 938
* Intäkter av avgifter och andra ersättningar	not 1	91 594	83 149
* Intäkter av bidrag		31 502	20 344
= Summa		<u>184 762</u>	<u>171 431</u>
Verksamhetens kostnader			
* Kostnader för personal	not 2	-89 742	-88 974
* Kostnader för lokaler		-11 376	-13 579
* Övriga driftkostnader	not 3	-80 260	-72 447
* Avskrivningar	not 14	-4 308	-3 878
= Summa		<u>-185 687</u>	<u>-178 879</u>
Verksamhetsutfall		<u>-925</u>	<u>-7 447</u>
Finansiella intäkter och kostnader			
* Ränteintäkter	not 5	2 235	5 567
* Räntekostnader	not 6	-797	-884
= Saldo		<u>1 438</u>	<u>4 683</u>
Uppbördsverksamhet			
* Intäkter av avgifter och andra ersättningar, som inte disponeras av Fiskeriverket		175 623	108 149
* Medel som tillförts statsbudgeten från uppbördsverksamhet		-175 623	-108 149
= Saldo		<u>0</u>	<u>0</u>
Transfereringar			
* Medel som erhållits från statsbudgeten för finansiering av bidrag		110 197	83 078
* Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag	not 4	6 237	9 161
* Medel som tillskjutits från fonder mm för finansiering av bidrag	not 4	6 500	7 174
* Lämnade bidrag		-122 934	-99 413
= Saldo		<u>0</u>	<u>0</u>
ÅRETS KAPITALFÖRÄNDRING	not 7	<u>514</u>	<u>-2 764</u>

BALANSRÄKNING (tkr)

		<u>1997-12-31</u>		<u>1996-12-31</u>	
TILLGÅNGAR					
Omsättningstillgångar		116 160		141 667	
Kassa och bank	not 8	24 456	76 595		
Tillgodohavande hos Riksgäldskontoret		73 745	33 334		
Fordringar hos andra myndigheter	not 9	8 536	18 038		
Kundfordringar		3 723	6 265		
Övriga fordringar	not 10	1 089	2 793		
Varulager	not 11	4 612	4 643		
Periodavgränsningsposter	not 12	29 115		7 295	
Avräkning med statsverket	not 13	-1 511		-2 081	
Anläggningstillgångar		118 978		121 742	
Finansiella tillgångar	not 14	102 115	104 905	104 905	
Långfr. fordr. hos andra myndigheter		102 115	104 905		
Materiella tillgångar		16 417	16 343	16 343	
Inventarier, fartyg och övriga anläggningar		16 417	16 343		
Immateriella tillgångar		446	494	494	
Rättigheter		446	494		
SUMMA TILLGÅNGAR		262 742		268 623	
SKULDER OCH KAPITAL					
Kortfristiga skulder		20 039		23 317	
Skulder till andra myndigheter	not 15	5 833	9 541		
Skulder till andra myndigh. fiskeavg.		23	0		
Leverantörsskulder		5 057	2 910		
Leverantörsskulder, fiskeavgifter		7 072	8 915		
Personalens källskatt		1 877	1 783		
Depositioner		0	124		
Övriga kortfristiga skulder		177	42		
Periodavgränsningsposter	not 16	46 622		44 894	
Långfristiga skulder		185 733		190 578	
Skuld till Riksgäldskontoret	not 17	9 109	9 073		
Skulder till andra myndigheter	not 14	102 115	104 905		
Andra långfristiga skulder	not 8	74 508	76 600		
Myndighetskapital		10 348		9 835	
Balanserad kapitalförändring		9 835	13 082		
Kapitalförändring enl. resultaträkningen		514	-3 247		
SUMMA SKULDER OCH KAPITAL		262 742		268 623	

Ansvarsförbindelser

not 18 Statliga garantier för lån:
 Den utestående garanterade kapitalskulden uppgår till 18 276 tkr.
 Fiskerilån:
 Utestående fiskerilån uppgår till 150 410 tkr.
 Regressfordringar:
 Regressfordringarna uppgår till 7 589 tkr.

ANSLAGSREDOVISNING (tkr)

Inkomsttitlar	Inkomster
-Övriga inkomster av statlig verksamhet 2811	-5
-Bidrag från EG:s fiskefond 6211	-175 618
Summa inkomsttitlar	-175 623

Anslag	IB anslags- sparande/kredit	Tilldelat	Förbrukat	UB anslags- sparande/kredit
C1: Fiskeriverket ramanslag	-2 892	61 816	61 529	-2 605
C2: Strukturstöd till fisket mm ramanslag	not 19	41 190	27 202	13 988
C3: Från EG-budgeten finansierade strukturstöd till fisket ramanslag	not 19	154 474	77 565	76 909
C4: Fiskevård ramanslag	not 20	4 612	5 568	2 053
Summa anslag	117	262 092	171 864	90 345

Beslut:

1. Regeringsbeslut om regleringsbrev för räkenskapsåret 1997
2. Regeringsbeslut 97-06-19 (C2, C3)
3. Regeringsbeslut 1997-11-27 (C1)

Aterrapportering:

Av tilldelade medel, 3 650 tkr, enligt regeringsbeslut 1997-11-27, har 373 tkr förbrukats för angivet ändamål.

FINANSIERINGSANALYS (tkr)

	1997-01-01- 1997-12-31	1996-01-01- 1996-12-31
Drift		
Kostnader exklusive avskrivningar m.m.	-182 154	-175 835
<i>Finansiering genom avgifter och bidrag:</i>		
Intäkter av avgifter och ersättningar	91 594	83 149
Intäkter av bidrag	31 502	20 344
Övriga intäkter	2 235	5 567
	125 331	109 060
<i>Finansiering från statsbudgeten:</i>		
Anslagsmedel som erhållits för drift	-56 823	-66 775
	55 970	67 636
<i>Underskott av medel i driften</i>	-852	861
Minskning av lager	31	886
Ökning av kortfristiga fordringar	-8 072	-7 309
Minskning av kortfristiga skulder	-1 549	-9 591
	-9 591	21 309
Kassaflöde från drift	-10 443	22 170
Investeringsverksamhet		
Investeringar i finansiella tillgångar (exkl. låneverksamhet)	0	0
Investeringar i materiella tillgångar	-4 168	-1 418
Investeringar i immateriella tillgångar	-188	-61
<i>Summa investeringsutgifter</i>	<i>-4 356</i>	<i>-1 479</i>
<i>Finansiering av investeringar</i>		
Lån från Riksgäldskontoret	2 748	2 394
- amorteringar	-2 711	-2 189
	37	205
Tillförda driftsmedel	5 696	301
<i>Medel som tillförts för finansiering av investeringsverksamhet</i>	<i>5 733</i>	<i>506</i>
<i>Underskott av medel i investeringsverksamhet</i>	<i>1 376</i>	<i>-973</i>
Minskning av kortfristiga skulder avseende investeringar	0	-81
Kassaflöde till investeringsverksamhet	1 376	-1 054
Uppbördsverksamhet		
Avgiftsinkomster, som inte disponeras av myndigheten	-175 623	-108 150
Erhållen uppörd	0	0
<i>Kassaflöde från uppördsverksamhet</i>	<i>-175 623</i>	<i>-108 150</i>
<i>Medel som tillförts statsbudgeten från uppördsverksamheten</i>	<i>175 623</i>	<i>108 150</i>
Transfereringar		
Utbetalade bidrag	-122 934	-99 413
<i>Kassaflöde till transfereringar</i>	<i>-122 934</i>	<i>-99 413</i>
<i>Finansiering av bidragsutbetalningar</i>		
-medel från statsbudgeten	110 197	83 078
-medel från andra myndigheter	6 237	9 161
-medel från övriga	6 500	7 174
<i>Medel som erhållits för finansiering av bidragsutbet.</i>	<i>122 934</i>	<i>99 412</i>
Förändring av likvida medel *)	-9 067	21 115
Specifikation av förändring av likvida medel		
Likvida medel vid årets början	31 248	10 133
Ökning av kassa	50	9
Minskning av tillgodoavande hos RGK	-9 686	8 603
Ökning av fordran till statsverket	570	12 503
<i>Summa förändring av likvida medel</i>	<i>-9 067</i>	<i>21 115</i>
Likvida medel vid årets slut	22 181	31 248
Anmärkning		
Kassa	45	-5
Räntekonto, exkl prisregleringsmedel	23 648	33 334
Fordran statsverket	-1 511	-2 081
	22 181	31 248

*) I denna förändring ingår ej tillgodoavande i Riksgäldskontoret avseende prisregleringsmedel samt banktillgodoavanden som förvaltas av Fiskeriverket enligt not 4.

NOTER

Resultaträkningen**NOT 1 INTÄKTER ENLIGT §4 AVGIFTSFÖRORDNINGEN (tkr)**

	1997	1996
Verksamhetens kostnader	185 687	178 879
Intäkter enligt §4	2 602	129
Intäkterna består av:		
Publikationer	2 248	11
Uthyrning av lokaler	31	4
Utbildning	19	110
Övrigt	303	4
Summa	2 602	129

Intäkterna, enligt §4 Avgiftsförordningen, kommer från verksamhet som är av tillfällig natur eller av mindre omfattning.

Vid bedömning av vad som är av mindre omfattning sätts intäkterna i relation till de totala kostnaderna för myndighetens verksamhet. Intäkterna får inte överstiga 5 procent av kostnaderna.

För Fiskeriverkets del uppgår kvoten till 1,40 procent.

Under 1997 har försäljning av Svensk Fisks kokbok, Fisk är inga konstigheter, redovisats under posten publikationer.

NOT 2 FÖRMÅNER OCH ERSÄTTNINGAR SOM UTGÅTT TILL LEDANDE BEFATTNINGSHAVARE OCH STYRELSE

Enligt 6§ Förordningen om myndigheters årsredovisning mm (1996:882) skall i not till årsredovisningen uppges räkenskapsårets ersättningar och andra förmåner samt avtalade framtida åtaganden för var och en av de av regeringen utsedda ledamöterna i myndighetens styrelse samt de av regeringen utsedda ledande befattningshavarna vid myndigheten.

Generaldirektör Per Wramner:

Lön 1997	559 586
Skattepliktiga förmåner 1997	7 838

Avdelningschef Bengt Strömblom:

Lön 1997	492 839
Skattepliktiga förmåner 1997	2 138

Övriga uppdrag:

Generaldirektör Per Wramner:

Fiskhälsan AB, Naturhistoriska Riksmuseet, Sidas forskningsnämnd, Naturvårdsverkets vetenskapliga råd för biologisk mångfald.

Avdelningschef Bengt Strömblom:

Kustbevakningen

Ledamöterna i Fiskeriverkets styrelse:

	Arvoden:
Anita Bråkenhielm	9300
Ann-Mari Jansson	9600
Lisbeth Kohls	6000
Mats Olsson	7800
Christer Skoog	9600
Erling Bager	9600

Övriga uppdrag:

Anita Bråkenhielm:

Sida, Räddningsverket, Arbetsgivarverket samt Skogsvårdsstyrelsen i region Östra Småland.

Ann-Mari Jansson:

Avfallsforskningsnämnden, ÖCB vetenskapliga råd, Institutet för Miljökunskap AB, organisationskommittén för ny högskola på Gotland.

Lisbeth Kohls:

Cancerfonden, Cancerfondens allamansfond, SJRF samt Telia Försäkrings AB.

Mats Olsson:

Fjällsäkerhetsrådet.

Christer Skoog:

Sölvesborgs Stuveri & Hamn AB

NOT 3 DRIFTSKOSTNADER (tkr)

	1997	1996
Fiskeriverkets driftskostnader består av:		
- kostnader för köpta tjänster	-29 649	-29 338
- kostnader för resor	-7 007	-8 520
- kostnader för inköp av material för försäljning	-1 604	-2 956
- kostnader för information och reklam	-12 913	-4 737
- kostnader för drift av båtar	-4 013	-3 920
- kostnader för telekommunikation och post	-2 687	-2 655
- övriga kostnader	-22 386	-20 320
Summa	-80 260	-72 447

NOT 4 DISPONERADE FISKESTÖDSMEDEL PER FINANSIÄR (tkr)

Fiskeriverket har, enligt tidigare regleringsbrev och särskilda regeringsbeslut, bemyndigande att disponera prisregleringsmedel, villkorsmedel samt vattenavgiftsmedel för verkets egen och länsstyrelsernas verksamhet.

FINANSIÄR	Tilldelat	Tilldelat	Disp.	Disp.	Utbetalt	Utbetalt	Disp.	Utbetalt
	belopp	belopp	belopp	belopp	transf.	transf.	belopp	transf.
	1995/96	1994/95	1995/96	1994/95	belopp	belopp	1997	belopp
Prisregleringsmedel								
Utsättning av fisk	4 000	9 000	149	619	1 894	6 769	0	1 659
Fiskets trygghetsförs.	0	8 000	0	0	0	8 000	0	0
Exportfrämjande åtgärder	0	5 000	314	11	1 445	733	0	120
Överskottshantering	0	1 000	0	0	0	1 068	0	0
Utveckling av produkter baserade på sill	0	2 000	50	441	820	650	130	0
Redskapsutveckling	1 000	2 000	892	1 028	209	115	756	0
Byte av fiskeredskap	0	2 000	0	0	95	1 296	0	0
Regionalt stöd till fiskare på syd- och ostkusten och på Gotland	0	5 000	0	0	14	4 760	0	0
Foderavgiftsmedel			0	0	2 461	2 400	0	2 460
Vattenavgiftsmedel								
10:5 VL			1 217	1 776	6 419	3 667	3 033	4 349
10:6 VL			11 954	8 883	2 762	1 045	6 242	447
Äldre bestämmelser			191	53	0	53	0	0
6:9 VL			97	0	213	57	0	141
Villkorsmedel			3 257	3 255	3 070	2 698	2 908	1 300
Flottleder Dalälven			43	83	174	2	31	0
Övriga finansiärer							0	2 261
Summa	5 000	34 000	18 164	16 149	19 576	33 313	13 100	12 737

Användningen av prisregleringsmedel har särredovisats till regeringen enligt särskilt beslut 1997-12-05.

NOT 5 RÄNTEINTÄKTER (tkr)

	1997	1996
Ränta på räntekonto hos Riksgäldskontoret	2 223	5 566
Övriga finansiella intäkter	12	0
Summa	2 235	5 566

Utöver nämnda ränteintäkter erhåller Fiskeriverket ränteintäkter och utdelningar på medel hos Sparbanken, Nordbanken och Kammarkollegiet. Dessa ränteintäkter och utdelningar bokförs enbart i balansräkningen på både tillgångssidan och skuldsidan. Erhållna räntor från Sparbanken och Nordbanken för perioden 1 januari till 31 december 1997 inkluderas i beloppen som är redovisade i not 8 (kassa och bank). Erhållna utdelningar från Kammarkollegiet inkluderas i det redovisade beloppet under not 14 (anläggningstillgångar).

Erhållna ränteintäkter och utdelningar för perioden 1 januari till 31 december 1997 är följande:

	1997	1996
Kammarkollegiet	7 189	7 789
Sparbanken	358	3 684
Nordbanken	406	935
Summa	7 953	12 408

NOT 6 RÄNTEKOSTNADER (tkr)

	1997	1996
Ränta på lån hos Riksgäldskontoret	733	823
Övriga finansiella kostnader	64	60
Summa	797	883

NOT 7 ANALYS AV ÅRETS KAPITALFÖRÄNDRING (tkr)

Årets kapitalförändring består av fyra huvudposter:

Verksamhetsutfall*	-925
Finansnetto	1 438
Uppbörd	0
Transfereringar	0
Summa	514

* Differensen, mellan intäkter och kostnader i verksamheten består av:

Förändring av lager	-31
Förändring av semesterlöneskulden	607
Förändring av upplupna löner och arvoden	-193
Periodiseringar som ej anslagsavräknats	-20
Skillnaden mellan amorteringar och avskrivningar	-1 181
Anslagsavräknade räntor	847
Uppdragsverksamhet	-954
Verksamhetsutfall	-925

Balansräkningen

NOT 8 KASSA OCH BANK (tkr)

Fiskeriverket har tillgångar i Nordbanken och Sparbanken. Tillgångarna avser medel för fiskestödjande åtgärder, utanför stadsbudgeten, vilka administreras av verket.

Tillgångarna i Nordbanken avser bla fiskeavgifter upptagna enligt vattenlagen. Tillgångarna i Sparbanken avser foderavgiftsmedel mm. Prisregleringsmedlen återfinns på separat postgirokonto. Prisregleringssystemet upphörde 1 januari 1994. Regleringsbrevet och särskilda regeringsbeslut anger hur kvarvarande medel får användas.

Samtliga medel hos Sparbanken, Nordbanken och prisregleringsmedlen på postgirot, som återfinns på tillgodohavande hos Riksgäldskontoret, redovisas både på tillgångs- och skuldsidan i balansräkningen. Beloppen återfinns därför också under "Andra långfristiga skulder". Nedanstående belopp inkluderar även erhållna räntor för perioden 1 januari till 31 december 1997.

	1997	1996
Kassa	44	25
Kassa Swedmar	1	-30
Nordbanken	15 067	13 980
Sparbanken	9 344	62 620
Summa	24 456	76 595

NOT 9 FORDRINGAR HOS ANDRA MYNDIGHETER (tkr)

	1997	1996
Kundfordringar	6 487	8 616
Moms	2 049	1 592
Upplupna intäkter (pågående projekt)	0	7 539
Övriga fordringar hos andra myndigheter	0	291
Summa	8 536	18 038

NOT 10 ÖVRIGA FORDRINGAR (tkr)

	1997	1996
Fordringar anställda, Swedmar	291	2 744
Fordringar anställda, övriga	4	70
Utlägg för kunder, Swedmar	532	-21
Övriga fordringar	261	0
Summa	1 089	2 793

NOT 11 LAGER (tkr)

	1997	1996
Lager Kälarne, fisk i odling	1 278	1 311
Lager Älvkarleby, fisk i odling	3 158	3 332
Lager Svensk Fisk, kokbok Fisk är inga konstigheter	175	0
Summa	4 612	4 643

NOT 12 PERIODAVGRÄNSNINGSPOSTER (tkr)

	1997	1996
Förutbetalda hyror	2 181	2 541
Övriga förutbetalda kostnader, leasing	66	74
Upplupna räntor Riksgäldskontoret	635	0
Upplupna intäkter Sparbanken	2	0
Upplupna intäkter Nordbanken	2 508	0
Upplupna intäkter Kammarkollegiet	2 466	0
Upplupna intäkter (pågående projekt)	20 984	4 219
Övriga periodavgränsningsposter	274	461
Summa	29 115	7 295

NOT 13 AVRÄKNING MED STATSVERKET (tkr)

INGÅENDE BALANS		-2 081
Avräknat mot statsbudgeten:		
- Anslag	171 864	
- Inkomstittlar	-175 623	
	<u>-3 759</u>	-3 759
Avräknat mot statsverkets checkräkning:		
- Anslagsmedel som tillförts räntekonto	-61 816	
- Uppbördsmedel mm	177 246	
- Transfereringar mm	-111 101	
	<u>4 329</u>	4 329
UTGÅENDE BALANS		-1 511

NOT 14 ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR (tkr)**Finansiella tillgångar**

Fiskeriverket har tillgångar hos Kammarkollegiet. Dessa tillgångar avser fiskeavgifter fastslagna enligt vattenlagen. Medlen redovisas både på tillgångssidan och på skuldsidan i balansräkningen. Beloppet återfinns därför också under "Långfristiga skulder till andra myndigheter". Beloppet inkluderar utdelningar och ränteintäkter (se not 5).

Medlen hos Kammarkollegiet består av 27 fonder med individuell placering i aktiekon-sortium, räntekonsortium samt likviditetsförvaltning. Kammarkollegiet ansvarar för förvaltningen.

Nedan angivna belopp är Kammarkollegiets bokförda värde. Fondernas marknadsvärde per 31 december 1997 uppgår till 156 071 tkr.

	1997	1996
Kammarkollegiet	102 115	104 905

Materiella tillgångar

Fartyg	1997	1996
Anskaffningsvärde	34 607	34 599
Årets anskaffning	67	0
Årets försäljning/utrangering	0	0
Årets avskrivningar	-657	-650
Ackumulerade avskrivningar	-27 963	-27 304
Restvärde enligt plan	6 054	6 645

Inventarier och övriga anläggningar

Maskiner och inventarier	1997	1996
Anskaffningsvärde	17 703	15 760
Årets anskaffning	4 101	1 976
Årets försäljning/utrangering	-22	-11
Årets avskrivningar	-3 312	-2 770
Ackumulerade avskrivningar	-8 107	-5 358
Restvärde enligt plan	10 363	9 597

Fiskanläggning	1997	1996
Anskaffningsvärde	3 700	3 700
Årets anskaffning	0	0
Årets försäljning/utrangering	0	0
Årets avskrivningar	-101	-247
Ackumulerade avskrivningar	-3 599	-3 352
Restvärde enligt plan	0	101

Immateriella tillgångar

	1997	1996
<u>Rättigheter</u>		
Anskaffningsvärde	1 088	1 027
Årets anskaffning	189	61
Årets försäljning/utrangering	0	0
Årets avskrivningar	-237	-212
Ackumulerade avskrivningar	-594	-382
Restvärde enligt plan	446	494

Anläggningstillgångar, invärderade eller inköpta under budgetåret 1993/94, är avskrivna en månad mer än de borde vara med hänsyn till anskaffningsdagen.

Inga upp- eller nedskrivningar på anläggningstillgångar har förekommit.

NOT 15 SKULDER TILL ANDRA MYNDIGHETER (tkr)

	1997	1996
Leverantörskulder	954	1 822
Förutbetalda intäkter (pågående projekt)	0	4 975
Moms	1 623	705
Riksförsäkringsverket	407	379
Arbetsgivaravgifter	1 715	1 645
Övriga skulder till andra myndigheter	1 134	15
Summa	5 833	9 541

NOT 16 PERIODAVGRÄNSNINGSPOSTER (tkr)

	1997	1996
Upplupna löner	886	613
Upplupna semesterlöner	6 305	7 048
Förutbetalda intäkter Svensk Fisk	21 837	29 065
Förutbetalda intäkter (pågående projekt)	11 787	4 985
Förutbetalda intäkter Sparbanken	111	0
Förutbetalda intäkter Kammarkollegiet	823	0
Förutbetald intäkt avseende satellitinvestering	480	1 073
Förutbetalda övriga intäkter	2 177	0
Upplupna kostnader, leverantörer	2 216	2 110
Summa	46 622	44 894

NOT 17 SKULD TILL RGK (tkr)

	1997	1996
Lån till anläggningstillgångar		
Ingående saldo	9 073	6 486
Nyupptagna lån	2 748	5 587
Under perioden amorterat	-2 712	-3 000
Utgående saldo	9 109	9 073

Enligt regleringsbrevet för budgetåret 1997 disponerar Fiskeriverket en låneram på 10.000 tkr i Riksgäldskontoret för investeringar i anläggningstillgångar för förvaltningsändamål. De nyupptagna lånen hos Riksgäldskontoret avser köpta anläggningstillgångar under perioden 1 december 1996 till 30 november 1997. Lånebeloppet motsvarar anskaffningsvärdet på de köpta anläggningstillgångarna. Samtidigt med upptagandet av lånen direktamorteras den del av lånen som motsvaras av det sammanlagda beloppet för de under perioden gjorda avskrivningarna.

Mot bakgrund av ovannämnda kan beloppet för nyupptagna lån redovisas på följande sätt:

	1997	1996
Nyupptagna lån (anskaffningsvärdet)	2 901	5 932
Direktamortering (avskrivning)	-153	-345
Summa	2 748	5 587

NOT 18 ANSVARFÖRBINDELSER (tkr)

Statliga garantier för lån

Enligt regleringsbrevet under anslaget C2 Strukturstöd till fisket m.m, får statlig kreditgaranti för lån medges i sådan omfattning att det sammanlagda beloppet för utestående garantier uppgår till högst 75.000 tkr minskat med ett belopp som motsvarar förlusterna för garantier inom samma garantisystem under föregående budgetår.

Fiskeriverket är ansluten till Riksrevisionsverkets kreditgarantisystem (system KG).

Nedan följer redovisning av garantisystemet:

Utestående garanterad kapitalskuld	18 276
------------------------------------	---------------

Fiskerilån

Anslaget för fiskerilån upphörde vid utgången av budgetåret 1992/93.

De utestående fiskerilånen administreras av länsstyrelserna.

Antal lån uppgår till 614 stycken.

Nedan följer redovisning av fiskerilånen:

Utestående fiskerilån vid årets början	173 443
Amorterat	-23 033
Utestående fiskerilån vid periodens slut	150 410

Regressfordringar

Fiskeriverket har enligt förordningen (1994:1716) om fisket, vattenbruket och fiskerinäringen, rätt att lämna lånegaranti till vissa ändamål. Fiskeriverket har ibland varit tvungna att infria sitt garantiåtagande gentemot långvivaren. Verket har som regel regressrätt mot gäldenären.

Dessa regressfordringar uppgår per den 31 december 1997 till 7 589 tkr.
Fiskeriverket har gjort en bedömning i varje enskilt ärende och kommit fram till att 2 276 tkr av fordringarna sannolikt kommer att återbetalas.
Den osäkra fordran uppgår därmed till 5 313 tkr.

Enligt regleringsbrevet får anslaget C2, disponeras för att täcka eventuella förluster till följd av lämnade fiskerilån och kreditgarantier för lån. Förlust på grund av lämnade fiskerilån och kreditgarantier uppgår till 1 012 tkr.
Under perioden har det inkommit avgifter för statliga garantier med 30 tkr och inkomster till följd av återbetalning av tidigare infriade garantier med 233 tkr.

Anslagsredovisningen

NOT 19 STRUKTURSTÖD TILL FISKET MM (tkr)

Nedan följer en redovisning av hur anslagen C2 och C3 har tagits i anspråk. Enligt särskilt regeringsbeslut får Fiskeriverket disponera 6 000 tkr av prisregleringsmedel under samma villkor som gäller anslaget C2. Under budgetåret 1997 har inga prisregleringsmedel tagits i anspråk.

From 1997 har anslagen C3 och C4 bytt namn till C2 respektive C3.

Stödområde	Beviljade	Beviljade	Beviljade	Beviljade
	bidrag	bidrag	bidrag	bidrag
	1995/96	1995/96	1997	1997
	C3	C4	C2	C3
Anpassning av fiskeansträngningen	13 500	13 500	6 969	6 969
Förnyelse och modernisering	12 230	42 303	4 646	20 865
Vattenbruk	2 020	13 616	3 160	11 850
Skydd av marina områden	4 195	4 535	4 673	4 708
Utrustning i fiskehamnar	0	4 445	0	3 849
Förädling och saluförande (beredning)	3 993	26 700	9 096	27 535
Marknadsföring	338	6 460	109	2 020
Småskaligt fiske	191	1 451	0	0
Pesca	0	1 194	455	1 105
Stillaiggande, EU-finansierat	3 817	4 340	387	721
Stillaiggande, endast svensk finansiering	10 940	0	0	0
Tekniskt stöd	292	292	895	895
Studier/pilotprojekt	979	5 733	295	2 764
Summa	52 495	124 570	30 685	83 281

Stödområde	Utbetalda	Utbetalda	Utbetalda	Utbetalda
	bidrag	bidrag	bidrag	bidrag
	1995/96	1995/96	1997	1997
	C3	C4	C2	C3
Anpassning av fiskeansträngningen	12 175	12 175	3 638	3 638
Förnyelse och modernisering	2 015	6 571	7 312	24 623
Vattenbruk	529	3 540	1 604	8 187
Skydd av marina områden	3 644	3 644	4 842	4 562
Utrustning i fiskehamnar	0	1 166	0	3 674
Förädling och saluförande (beredning)	2 973	18 933	6 375	23 086
Marknadsföring	0	0	103	6 208
Småskaligt fiske	9	140	49	435
Pesca	0	0	249	229
Stillaiggande, EU-finansierat	3 817	4 340	1 108	70
Stillaiggande, endast svensk finansiering	10 940	0	0	0
Tekniskt stöd	98	97	850	850
Studier/pilotprojekt	195	136	146	2 017
Isbrytarhjälp	0	0	192	0
Utbetalt med stöd av beslut tagna före 950701	120	0	0	0
Återbetalning av tidigare lämnat stöd	-814	0	0	0
Felbokning mellan C2 och C3			-15	-15
Summa	35 701	50 742	26 453	77 564
Täckande av förluster vid statlig kreditgaranti			1 012	
Återbetalning infriade garantier mm			-263	
			27 202	

Emottagna medel per stödområde

	TECU	Tkr
Mål 5A	20 000	173 752
Mål 6	219	1 866
Småskaligt fiske	0	0
Pesca	0	0
Summa	20 219	175 618

Prognos över kommande inbetalningar i tkr

Kurs 8,60 *)	1998	1999
Mål 5A	0	0
Mål 6	3 400	2 100
Småskaligt fiske	490	0
Pesca	0	9 400
Summa	3 890	11 500

Prognos över kommande utbetalningar i tkr

avseende FFU-medel (Fonden för fiskets utveckling)	Utfall 1995/96	Utfall 1997	1998	1999
Mål 5A	50 340	74 526	91 400	95 000
Mål 6	262	3 040	7 000	9 000
Småskaligt fiske	140	435	600	0
Pesca	0	229	1 000	3 000
Summa	50 742	78 230	100 000	107 000

Investeringsnivå och finansiering i tkr

Avser beviljade projekt under perioden 970101-971231.

	Investering	Statlig	Kommunal	Privat
Mål 5A	292 957	30 444	1 677	192 648
Mål 6	13 001	1 063	0	6 625
Småskaligt fiske	0	0	0	0
Pesca 1)	6 848	1 714	143	2 713
Summa	312 806	33 221	1 820	201 986

*) Kursen motsvarar den kurs som gällde när strukturplanen fastställdes.

1) Avser investeringsnivå för hela programmet, dvs inkl. regional- och socialfondsprojekt.

NOT 20 BIDRAG TILL FISKEVÅRD (tkr)

Av anslaget C4, Bidrag till fiskevård, 4 612 tkr, har beslut tagits om 4 492 tkr, och 2 955 tkr har utbetalats enligt nedan:

Bidrag till kostnader för bildande av fiskevårdsområden	807
Bidrag till länsstyrelsernas fisketillsyn	412
Länsviss fiskevård	1 385
Övrig fiskevård	351
Summa	2 955

Från 1995/96 kvarstår 3 009 tkr för utbetalning under 1997. Av dessa har 2 613 tkr utbetalats enligt nedan:

Bidrag till länsstyrelsernas fisketillsyn	340
Åtgärder för fiskevård	2 273
Summa	2 613

Totalt utbetalat av C4-anslaget under 1997:	5 568
Kvar att utbetala:	2 053

REDOVISNING AV DEN AVGIFTSFINANSIERADE VERKSAMHETEN PER RESULTATOMRÅDE (Tkr)

Beloppen är exklusive transfereringar, anslag och finansnetto.

Resultatområde	Intäkter	Kostnader	Verksamhets- utfall
Undersökningsfartyg	4 688	-4 087	600
Utredningskontor	14 045	-13 637	408
Swedmar	18 642	-18 535	107
Summa	37 375	-36 259	1 116

Enligt regleringsbrevet är intäkten av ovanstående resultatområden budgeterad till 44 000 tkr för 1997 och utfallet per 1997-12-31 är 37 375 tkr. Skillnaden beror främst på minskade aktiviteter för Swedmar och utredningskontoren.

RESULTATRÄKNING (tkr)**SWEDMAR**

	1997-01-01- 1997-12-31	1996-01-01- 1996-12-31
Verksamhetens intäkter		
* Intäkter av anslag	25	44
* Intäkter av avgifter och andra ersättningar	18 388	22 242
* Intäkter av bidrag	0	75
* Intern intäkt	345	250
= Summa	18 758	22 611
Verksamhetens kostnader		
* Driftskostnader		
- Kostnader för personal	-2 316	-4 840
- Kostnader för lokaler	-4	-41
- Övriga driftskostnader		0
- Kostnader för köpta tjänster	-11 559	-9 528
- Kostnader för resor	-1 728	-3 400
- Kostnader för inköp av material för försäljnin	-1 578	-2 951
- Kostnader för information och reklam	-15	-43
- Kostnader för drift av båtar	0	0
- Kostnader för telekommunikation och post	-47	-123
- Övriga kostnader	-307	-502
* Avskrivningar	-60	-59
* Intern kostnad	-1 046	-1 532
= Summa	-18 660	-23 020
Verksamhetsutfall	98	-409
Finansiella intäkter och kostnader		
* Ränteintäkter	185	9
* Räntekostnader	-25	-36
= Summa	160	-27
ÅRETS KAPITALFÖRÄNDRING	258	-436

RESULTATRÄKNING (tkr)**SVENSK FISK**

	1997-01-01- 1997-12-31	1996-01-01- 1996-12-31
Verksamhetens intäkter		
* Intäkter av anslag	0	0
* Intäkter av avgifter och andra ersättningar	9 765	3 995
* Intäkter av bidrag	5 858	0
* Intern intäkt	8	7
= Summa	<u>15 630</u>	<u>4 002</u>
Verksamhetens kostnader		
* Driftskostnader		
- Kostnader för personal	-912	-662
- Kostnader för lokaler	-6	-13
- Övriga driftskostnader		
- Kostnader för köpta tjänster	-968	-481
- Kostnader för resor	-187	-152
- Kostnader för inköp av material för försäljning	0	0
- Kostnader för information och reklam	-12 750	-4 061
- Kostnader för drift av båtar	0	0
- Kostnader för telekommunikation och post	-17	-17
- Övriga kostnader	-760	-193
* Avskrivningar	0	0
* Intern kostnad	-800	-400
= Summa	<u>-16 400</u>	<u>-5 978</u>
Verksamhetsutfall	<u>-770</u>	<u>-1 975</u>
Finansiella intäkter och kostnader		
* Ränteintäkter	951	1 975
* Räntekostnader	-6	0
= Summa	<u>945</u>	<u>1 975</u>
ÅRETS KAPITALFÖRÄNDRING	175	0

Under 1993/1994 erhöll Svensk Fisk 30 000 tkr för konsumentfrämjande åtgärder. Dessa medel har under året förstärkts med försäljning av kokböcker, planscher mm med 2 544 tkr samt ränteintäkter på 951 tkr. Återstående medel, 21 837 tkr, har överförts i ny räkning.

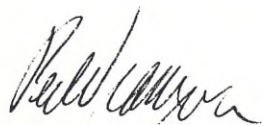
BALANSRÄKNING (tkr)**SVENSK FISK**

	<u>1997-12-31</u>	<u>1996-12-31</u>
TILLGÅNGAR		
Omsättningstillgångar	23 618	30 379
Kassa och bank	19	1
Tillgodohavande hos Riksgäldskontoret	21 617	29 804
Fordringar hos andra myndigheter	144	186
Kundfordringar	1 451	48
Övriga fordringar	213	341
Varulager	175	0
Periodavgränsningsposter	180	170
SUMMA TILLGÅNGAR	23 798	30 549
SKULDER OCH KAPITAL		
Kortfristiga skulder	967	500
Skulder till andra myndigheter	807	77
Leverantörsskulder	64	336
Personalens källskatt	19	15
Övriga kortfristiga skulder	77	72
Periodavgränsningsposter	22 656	30 049
Myndighetskapital	175	0
Balanserad kapitalförändring	0	0
Kapitalförändring enl. resultaträkningen	175	0
SUMMA SKULDER OCH KAPITAL	23 798	30 549
Ansvarsförbindelser	Inga	

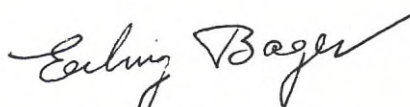
NYCKELTAL för Fiskeriverket

Tkr	1997-12-31	1996-12-31	1995-06-30	1994-06-30
Låneram hos Riksgäldskontoret:				
Beviljad	10 000	10 000	8 000	4 000
Utnyttjad	9 109	9 073	6 486	2 016
Kontokrediter hos Riksgäldskontoret:				
Beviljade	5 800	6 500	5 300	4 900
Utnyttjade	0	0	0	0
Räntekonto:				
Ränteintäkter	2 235	5 567	1 081	822
Räntekostnader	797	884	1 583	83
Avgiftsintäkter:				
Budget i regleringsbrevet	44 000	86 400	7 200	7 200
Utfall	31 375	61 225	4 642	4 234
Anslagskredit C1:				
Beviljad	4 500	3 300	2 600	2 500
Utnyttjad	2 605	2 892	2 167	0
Utgående anslagssparande:				
C2, ramanslag	13 988	0	25	1 310
C3, ramanslag	76 909	0		
C4, ramanslag	2 053	3 009	126	188
Framtida åtaganden:				
Kreditgarantier	18 276	20 236	18 463	16 000
Antalet årsarbetskrafter:				
Medelantalet anställda:	286	278	232	213
Driftskostnad				
Driftskostnad per årsarbetskraft:	181 379	175 000	166 218	167 505
	775	742	830	878
Årets kapitalförändring:				
	514	-3 247	8 882	-23 488
Balanserad kapitalförändring:				
	9 835	13 082	4 185	12 626

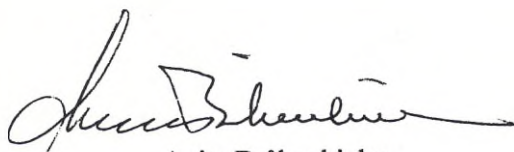
Göteborg 1998-02-19

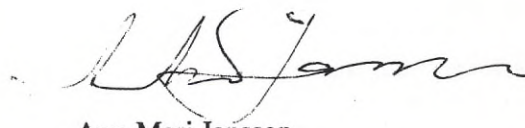
Per Wranner
Ordförande

Erling Bager

Anita Bråkenhielm

Ann-Mari Jansson

Lisbeth Kohls

Mats Olsson

Christer Skoog

FISKERIVERKET, som är den centrala statliga myndigheten för fiske, vattenbruk och fiskevård i Sverige, skall verka för en ansvarsfull hushållning med fisktillgångarna så att de långsiktigt kan utnyttjas i ett uthålligt fiske av olika slag.

Verket har också ett miljövårdsansvar och skall verka för en biologisk mångfald och för ett rikt och varierat fiskbestånd. I uppdraget att främja forskning och bedriva utvecklingsverksamhet på fiskets område organiserar Fiskeriverket *Havsfiskelaboratoriet* i Lysekil med *Östersjölaboratoriet* i Karlskrona, *Sötvattenslaboratoriet* i Drottningholm, *Kustlaboratoriet* i Öregrund, två *Fiskeriförsöksstationer* (Älvkarleby och Kålarne) och tre *Utredningskontor* (Jönköping, Härnösand och Luleå).

FISKERIVERKET

Ekelundsgatan 1, Box 423, 401 26 GÖTEBORG
Telefon 031-743 03 00, Fax 031-743 04 44